

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXII Kaina 35 c.

TREČIADIENIS – WEDNESDAY, LAPKRITIS – NOVEMBER 30, 1988

Nr. 233

„LKB Kronika“, Nr. 78

(Tęsinys)

Numeris skiriamas Lietuvos Katalikų Bažnyčios kardinolui Vincentui Sladkevičiui.

TSKP CK Generaliniam Sekretoriui M. Gorbačioviui
Nuorašas: TSRS Generaliniam Prokurorui

Eina nuo 1972 metų
Perskaitę duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Gražulių šeimos,
gyv. Alytaus raj.,
Mankūnų kaime.

Pareiškimas

1988 m. vasario 2 d. Kapsuko liaudies teismas nuteisė mūsų šeimos narį Petrą Gražulį 10 mėnesių laisvės atėmimo už vengimą atlikti mokomuosius karinius pratimus. Mums skaudu, kad žmogaus principiniai įsitikinimai religinėje ir tautinėje plotmėje, atsisakant tarnauti kariuomenėje, teismo buvo paskaityti dėmesio nevertu motyvu. Dar skaudžiau, kad P. Gražulio elgesi, ginant savo įsitikinimus, pasiryžus eiti net į kalėjimą, tarybinis teismas oficialiai traktuoja kaip nusikaltimą, padarytą, siekiant savanaudiškų tikslų. Mes protestuojame prieš tokia amoralia ir antihumanišką teismo nuosprendžio formulotę.

Mus, P. Gražulio giminaicius, buvusius teismo salėje, apstulbino pareigūnų elgesys su nuteistuoju, perskaicius nuosprendį. Pagal BPK 267 straipsnį nuteistasis turi teisę pareikšti pastabas dėl posėdžio protokolo. „LTSR BPK komentaras“, Vilnius, „Mintis“, 1976, 228 pusl. aiškina: „Po nuosprendžio paskelbimo nuteistasis turi teisę prašyti pirmininkaujantį išaiš-

kinti jam nuosprendžio esmę. „Taigi, nuteistasis turi teisę kai ką pasakyti ir po nuosprendžio perskaitymo. Bet vos nuteistasis P. Gražulis pravėrė lūpas, prie jo priėjo civiliai apsirengę pareigūnai ir rankomis užspaudė jam burną. Šį faktą patvirtina ir „Tiesos“ laikraščio 1988 m. vasario 27 d. numeryje išspausdintas K. Bagdanavičiaus straipsnis „kaip daromi „ivykiai“ ir „istorijos““.

P. Gražuliui priešintis, artimųjų ir teismo dalyvių akivaizdoje imta jį mušti, ko pasekoje nuteistajam iš nosies pasipylė kraujas. Vėliau per pasimatymus su broliais ir seserimis P. Gražulis paaiškino, kad grumtynių teismo salėje metu pareigūnai apipurškė jam veidą ir burną kažkokiais chemikalais, kurie paralizavo sugebėjimą kalbėti. Pareigūnai, paėmę už kojų ir rankų, sukrovė P. Gražulį išsinešė iš salės. Ar toks jų elgesys nėra grubus teisėtumo pažeidimas, įvykdytas teismo salėje teisėtumo gynėjų-teisėjų akivaizdoje.

(Bus daugiau)

Reikalinga skubi akcija

Washingtonas. – Jungtinio Pabaltiečių Komiteto pastangomis kongresmanai Edward F. Feighan (D–Ohio) ir Don Ritter (R–Pennsylvania) parašė prezidentui Reaganui laišką, prašydami, kad Jungtinėse Tautose lankantis Gorbačioviui, su juo susitikęs iškeltų pastarųjų dienų įvykius Pabaltijo kraštuose. „Pabaltiečiai visada pasiklioję Amerikos pagalba ir prašo prezidento“, rašo kongresmanai, „kad jis atkreiptų Gorbačiovo dėmesį į jų kraštų ypatingą padėtį ir į jų pastangas taikiai būdu atgauti savo kraštų nepriklausomybę“.

Kongresmanai prašo, kad, prieš vykdamas kalbėtis su Gorbačiovu, prezidentas Reaganas pasimatytų ir pasitartų su nepriklausomų Pabaltijo kraštų atstovais Washingtono ir pabaltiečių bendruomenių vadovais. „Toks Pabaltijo klausimo iškelimas būtų didelė moralinė parama Estijos, Latvijos ir Lietuvos žmonėms ir paremtų jų

taikias pastangas laisvės siekiant“, baigia savo laišką kongresmanai.

Labai svarbu, kad kuo daugiau kongreso narių šiam laišku pritarėtų ir sutiktų po juo pasirašyti. Lig šiol laišką jau sutiko pasirašyti tryliką kongresmanų. Lietuvos visuomenė raginama tuojau pat skambinti į vietines savo distriktų kongresmanų įstaigas ir prašyti, kad jų atstovai po tokiu savo kolegų laišką pasirašytų. Net ir vienas kitas paskambinimas gali atstovą teigiamai prasmę palenkia, tad nepagalvokime minutės laiko. Kongresmanų vietinius telefonų numerius lengviausia galima sužinoti vietos viešose bibliotekose arba pas Lietuvos Bendruomenės apylinkių valdybas. Paremkime šį svarbų Jungtinio Pabaltiečių Komiteto darbą – būtinai paskambinkime į savo kongreso atstovo ar atstovės įstaigą iki penktadienio gruodžio 2 dienos.

LB Inf.

Maldos diena už Lietuvą

New Yorkas, 1988 lapkričio 29, LIC. Šį rytą J.E. kardinolas Vincentas Sladkevičius iš Lietuvos tiesiogiai kalbėjo per visas JAV-bes girdimą radijo laidą (WABC Talk Radio) apie Katalikų Bažnyčios padėtį. Penkiolikos minučių trukusiam interviu, kardinolas pranešė, kad šį penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį yra skelbiamos maldos dienos už Lietuvą „prašyti Dievo padėti mūsų tautai“.

Paklaustas apie tremtinio vyskupo Julijono Steponavi-

čiaus padėtį, kardinolas pasakė, kad valdžia siūlo vysk. Steponavičiui sugrįžti į Vilnių gyventi, bet kliudo jam eiti jo teisėtai Vilniaus arkivyskupijos valdytojo pareigas.

Radijo laidų, transliuojamųjų Los Angeles mieste, kalbėjo ir du Kalifornijos lietuviai – Gintaras Grušas, atstovaujamas Lietuvos Informacijos Centru, ir Antanas Mažeika iš Baltų Laisvės Lygos. Radijo laida buvo skirta aptarti kylantį tautinį judėjimą Pabaltijo kraštuose ir Lietuvos religinę

Vilniuje masės lietuvių su vėliavomis ir plakatais reikalauja iš Maskvos suverenumo lietuvių tautai. Protesto demonstracijoje prieš Lietuvos pavergimą dalyvavo lietuviai iš daugelio miestų. Kairėje matyti plakatas su užrašu Šilalė.

Maskvos tankai prieš armėnus

Paryžius. Prancūzų žinių agentūra praneša, jog Sovietų komunistų viršininkas M. Gorbačiovas pasakė, kad armėnų ir azerbaidžanų vadai yra iškviesti į Kremlių, kad ten galėtų išspręsti ginčus, kurie privėdė prie riausių ir panikos.

Kremliaus vadas, kalbėdamas apie neramumus, pasakė, jog perestroikos reformų politika leidžia žmonėms pareikšti savo norus, kurie gali būti išrišti tik bendradarbiavimo keliu. „Tai perestroikos dalis. Glasnost ir perestroika leidžia žmonėms pareikšti savo nuomones tais reikalais, kurie susikaupė per metų metus. Mūsų krašte, kur yra tiek daug rasų, kraštų ir kalbų, mes negalime išrišti tas problemas be perestroikos“.

Gorbačiovas kalbėjo iš Maskvos su prancūzų televizija. Prancūzijos prezidentas F. Mitterand, kuris vizituoja Maskvą, buvo šalia to pasikalbėjimo metu.

Tačiau tankų neprisiminė

Tačiau Gorbačiovas nekalbėjo apie nelaimingus įvykius ir riaušes Armėnijoje ir Azerbaidžane, kur įvyko didžiulės riaušės ir nepasakė, kad sovietai pasiuntė kariuomenę ir tankus žmonių numalšinimui. Jis taip pat nepasakojo, kad ten įvestas nepaprastasis karas. Jis taip pat neminėjo, kad buvo užmušta 12 žmonių jų tarpe sovietų leitenantas ir du kareiviai. Laiko suvaržymas įvestas Baku, Kirovabado, Nachičevano ir Jerevano miestuose. Sovietų televizija pirmą kartą parodė masines demonstracijas Baku mieste ir riedančius tankus bei skrendančius karinius malūnsparnius virš Jerevano miesto.

Gorbačiovas rodo galią

Žurnalisto paklaustas, ar šios riaušės nebus panaudotos jo oponentų prieš jį patį, Gorbačiovas atsakė: „Ne. Aš manau, jog kiekvienoje respublikoje yra

padėtį. Valandą trukusioje programoje klausytojai iš įvairių JAV-bių vietovių skambino į radijo stotį su klausimais, prisideddami prie vedamų diskusijų.

Telefoniniam pokalbyje su Lietuvos Informacijos Centru, kardinolas toliau paaiškino, kad maldos dienos užprieš Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdį. Maldos akcija bus vedama gruodžio 24 dienomis. Lietuvos parapijose „už tautą, už vienybę ir už dvasinio atsinaujinimo pasiekimą“.

žmonių, kurie yra nepatenkinti perestroika ir bando nukreipti žmonių dėmesį nuo to į tokias problemas, kaip Nagorno-Karabacho srityje“. Bet Gorbačiovas toliau kalbėjo, kad visa bus padaryta surasti harmoniją tarp jų. „Bet tai nepakeis mūsų nusistatymo, kad korupcijos ir antisocialiniai elementai, kurie nori nuvertinti perestroiką, būtų sulaukyti“. Prancūzų revoliucija vyksta Pabaltijo kraštuose ir Gruzijoje, kai ten minios protestuoja prieš konstitucines pataisas ir visi tie kraštai reikalauja suverenumo.

Armėnų genocidas

Jerevane demonstravo pusę milijono žmonių. Ten mokyklos ir universitetai uždaryti. Vyksta nepaskelbti streikai. Ir tai tęsiasi jau devynis mėnesius. Sovietų žmogaus teisių gynėjas Andrei Sacharovas, kuris dabar viešai Amerikoje, penktadienį pasakė, jog daugiau negu 130 asmenų yra užmušti Azerbaidžano mieste Kirovabade. Tai tikras genocidas, pasakė Sacharovas. Esą daugiau kaip 200 armėnų sužeista. „Armėnų žmonėms vėl gresia genocidas“, pasakė fizikas.

Iš Azerbaidžano tūkstantčiai armėnų vaikų ir moterų atvyko į Armėniją, kai jų vyrai liko reikalauti teisių, kad ta Nagorno-Karabacho sritis būtų prijungta prie Armėnijos. Azerbaidžanai yra daugumoje turkų musulmonai, kai armėnai yra krikščionys.

Reuterio žinių agentūra šią dieną pranešė, kad Azerbaidžano kremlius pašalinę partijos vadus. Užsienio žurnalistams uždrausta vykti į tas sritis.

– Klaipėdoje gyvenantis 20 m. amžiaus Aleksandras Muchnik susilaukė amerikiečių spaudos dėmesio. Buvo nustatyta, kad jis serga leukemija ir jo 15 m. sesuo Viktorija tegali su savo kaulų smegenimis savo broliui padėti. Tokios operacijos pas sovietus nedaroma, todėl jie atvyko į Bostoną, kur gyvena jų senelė. Ši operacija kainuos maždaug 100,000 dol. Jie neturi lėšų, bet jų draugai pradėjo vaju surinkti lėšoms, nes be operacijos Aleksandras tegalėtų gyventi dar tik tris savaites.

Indianos gubernatorių pasiūlė išrinktojo viceprezidento Dan Quayle žmonai Marilyn pabaigti Senate savo vyro terminą, bet ji, nors ir būdama teisininke, atsisakė.

TRUMPAI IŠ VISUR

– Washingtono Valstybės departamento sekretorius G. Shultzas atsisakė išduoti įvažiavimo vizą PLO vadui Y. Arafatui į Ameriką, kad čia Jungtinėse Tautose, galėtų pasakyti palestiniečių klausimais kalbą. Jungtinių Tautų sekretorius Cuellar pareiškė, kad Amerika lauko tarptautinius susitarimus. Po to vadovybė paskelbė, kad Jungtinių Tautų sesija bus perkelta į Šveicariją Genevoje, kurioje Arafatui bus leista išdėstyti palestiniečių tarybos pažiūras.

– Jerevane sovietų saugumas ir kareiviai suėmė daugiau kaip 1,400 asmenų, praneša armėnų spaudos biuro direktorius.

– Siaurės Carolinos valstijoje uraganas sugriovė bažnyčias ir namus, užmušė 5 žmones ir 143 sužeidė. Raleigh mieste buvo sugriauti 9 namai ir 44 žiauriai apdraskyti.

– Washingtono prekybos deficitas, kaip praneša Prekybos departamentas, trečiame ketvirtyje atnešė 28.53 milijonus deficitą. Tai mažiausias deficitas per 3 metus.

– Maskvoje Amerika ir Sovietų Sąjunga pasirašė naują grūdų pardavimo sutartį iki 1990 metų pabaigos. Sovietai pirks kasmet 9 mil. metrinių grūdų.

– Argentinos teisėjas išdavė Vak. Vokietijai Josef Schwamberger, kuris kaltinamas nužudęs tūkstančius žydų II Pasaulinio karo metu.

– Washingtono išrinktas prezidentas G. Bushas pranešė, kad jo spaudos sekretoriumi bus Marlin Fitzwater, jau gerai žinomas žinomas Baltųjų rūmų spaudos direktorius.

– Maskvoje, kaip praneša žinių agentūros, Prancūzijos prezidentas Mitterand stebėjo sovietų erdvėlaivio iškėlimą į erdves, kuriame yra ir prancūzas astronautas Jean Chretien, skrendąs kartu su dviem rusais.

– Washingtono išrinktas prezidentas G. Bushas pirmą kartą susitiko prie pietų stalo su sen. B. Dole ir sutarė, kad pirmiausia reikia pradėti tvarkyti nesubalansuoto biudžeto reikalus. Sen. Dole pareiškė, jog visi ginčai, buvę rinkimų metu, jau yra užmiršti ir dabar jis dirbs kartu su išrinktoju prezidentu.

– Vatikane popiežius priėmė Libijos prezidento Kadafi padėjėją A. Jalloud ir po audiencijos pasakė, kad jis kasdien meldžiasi už jį ir už Libijos žmones. Vatikanas neturi diplomatinio ryšio su Libija.

Pagal Gorbačiovą:

„Lietuva buvo atsilikusi“ nepriklausomybės metais

Maskva. Sovietų spaudos agentūra „Tass“ šeštadienį paskleidė Michailo Gorbačiovo kalbą, kurią jis pasakė tautybių klausimais Prezidiumo posėdyje. Čia tik charakteringesnės ištraukos.

Šiandien mes diskutuojame Sovietų Sąjungos Aukščiausios tarybos prezidiumo posėdyje problemas, kurios liečia pagrindinius mūsų daugiatautės valstybės interesus.

Pradžioje aš turiu padaryti kai kurias bendras pastabas. Komunistų partijos Centro komitetas ir jo Politbiuras nuolatos pabrėžia, kad mes gyvename daugiatautėje valstybėje, kad Sovietų Sąjunga yra mūsų bendri namai. Kada nustatome ir vykdome praktikoje perestroikos revoliucinius planus, mes turime prileisti, kad mes negalime sulaukti pasisekimo, jei visuomenės pertvarkymo darbe nebus turima galvoje visi tautybių mūsų didžiulio krašto gyventojų interesai.

Sovietų pradžios

Kalbant apie naujas didžiules galimybes ryšium su sovietų visuomenės demokratizacija, mes turėtume neužmiršti to fakto, jog jei nebus veikta išimtingai, daroma švelniai ir be tinkamo atsakomybės jausmo, yra galimybė padaryti rimtų klaidų, kurios turės blogas įvadas. Draugai, tai būtų pradžios, tai būtų pavojus perestroikai. Tegu būna tai pareikšta tiesiai čia, prezidiume, ir visam kraštui. Kai kurie žmonės žiūri į kraštą ir į pasaulį bendrai iš individualistinio požiūrio. Tai nepriimtina. Mes neturime leisti, kad būtų pakenkta perestroikai ir jog kai kurie žmonės galvotų, kad tai yra kalta perestroika. Šis sprendimas būtų didelė klaida.

Mes gavome daug laišku iš darbo žmonių iš kiekvienos respublikos, kad mes esame per daug toleranti ekstremistams. Tegu būna išvystyta demokratija ir glasnost; būkime atydūs kiekvienai tautybei ir žmonėms, įskaitant ir mažumas, suraskime būdus išspręsti jų problemas radikaliomis ekonominėmis ir politinėmis reformomis sustiprinant mūsų visuomenę. Mes neturime nusileisti tiems, kurie norėtų papirkti mus kyšiais.

Darbo klasės rūpestis

Mes visi esame susirūpinę, kas įvyko Estijoje. Darbo žmonės visame krašte jaudinasi, kas vyksta Azerbaidžane ir Armėnijoje ir dabar dar kitose respublikose. Darbo klasė reiskia nerimą. Mes jaučiame darbininkų susirūpinimą valstybės reikalais mūsų sąjungoje. Mes priėjome prie tokios situacijos, jog vienos respublikos aukš-

čiausios tarybos rezoliucija išėjo tiesiai prieš Sovietų Sąjungos konstituciją ir tai ne mažose dalykuose, bet tokiose problemose, kurios paliečia visos sąjungos likimą. Štai kodėl tai turi būti pripažinta klaida ir negaliojančiu nutarimu.

Prezidiumui priklauso politinė analizė, kurios pagrindu buvo priimta Estijos tarybos rezoliucija. Draugas Riutel pranešė, kad jie padarė galutinį sprendimą respublikoje. Mes tai ir svarstome. Bet vyriausybė ir respublikos aukščiausioji taryba turėjo įteikti tuos dokumentus diskusijoms prieš darant jiems nutarimą. Tai nebuvo padaryta. Dabar mes turime išanalizuoti klausimo esmę, kaip išeiti iš tos krizės. Jis, Gorbačiovas, sakėsi turįs dalykus vadinti tikrais vardais ir su pasitikėjimu, kad mes esame ant teisingo kelio ir, kad mūsų sąjunga sustiprės perestroikos rėmuose.

Nuosavybė – tik sovietiškoji

Svarstykime, pavyzdžiui, nuosavybės problemą. Respublikos priimti nutarimai sako, jog Estijos žemė, jos mineraliniai ištekliai, erdvė, vidaus ir teritorinių vandenys, miškai ir kiti natūralūs turtai yra išimtinai jų nuosavybė. Pagal jų nutarimus, transportacija, susižinojimo įrenginiai, valstybės bankas, prekyba, namai miestuose ir įmonės ir visi kiti įrenginiai priklauso Estijai. Tai yra principinis nukrypimas nuo esamos konstitucijos.

„Mes viena šeima“

Yra tik vienas tikslas, draugai. Mes esame viena šeima, mes turime bendrus namus ir mes esame dėkingi, ką mes esame pasiekę. Kai kurie žmonės tai pamiršta arba bando idealizuoti buržuazinį laikotarpį išvystant Pabaltijo respublikas arba kitų regionų praeitį. Bet mes žinome, kaip Lietuva buvo atsilikusi, arba kada daugiausia estų paliko Estiją, kai ten gyvenimas buvo neįmanomas. Ateityje mes neturime silpninti ryšių su respublikomis, bet juos stiprinti ir plėsti bendradarbiavimą. Ir tai reiškia, kad tose srityse, kur žmonės dirba geriau, turėtų ir daugiau gauti.

Sugrįždamas prie Estijos Aukščiausios tarybos nutarimų, Gorbačiovas pasakė, jog „mes turėtume peržvelgti daugelio klausimų teisėtumą, kuriuos Estija priėmė ir kuriais ji pasiekė savo sprendimo. Mes privalėtume būti atydūs, kaip galima daugiau, ir Estijos darbininkams, o Estijos Aukščiausioji taryba turi žinoti, kad Sovietų Sąjungos Aukščiausios tarybos prezidiumas supranta juos ir dalinasi jų rūpesčiais.“

KALENDORIUS

Lapkričio 30 d.: Andriejus apaštalas, Justina, Linksmuolė, Dovainis, Arnoldas, Saugardas.
Gruodžio 1 d.: Eligijus, Natalija, Butegėdis, Giedrūnė, Algmina.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:56, leidžiasi 4:22.
Temperatūra dieną 37 l., naktį 19 l.

SKAUTYBĖS KELIAS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŲ RAMOVĖ

Redaguoja j.v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

L.S.S. sukaklusio 70-ies

Auklė galingi

Auklė galingi, tau stipriausias rūpynas
Rankomis, žiedais ir nepalankia mintimi,
Hate melais, sąganytis būdais kalbais naktynis,
Jei būdai tie draugomingsiai laisvės jausmą vytis,
Daz stipriau būdai tie giliausiomis naktimis!

Hate ilga, žodais kreivėjanti, tamsia šėlu,
Jausmų pralėmė užgaidynų išvėmė,
Laisvės laisvė, kraujo ir žaltumo rūkys,
Pabėginti nameliai skubėjusi draugais kėleis,
Sustabdyti žemės gyslas tų patarimų vėmė!

Melais kietas tarpdantis grandis ugnis tūtoje,
Amžinai netiesus didingą žodį duktos,
Plazda rėkiančios plaukiai tarp prietarų, re-
nos aušros lig vakaro patėio vis tūtoje,
Mūsų žemės gyslas laisvės balsas - nuslaido!

Jeigu kelio tie žemėje atkūry aptemę,
Haustris Rūpynas, kurio tie žemėje tade,
Haustris Rūpynas, kurio tie žemėje tade,
Haustris Rūpynas, kurio tie žemėje tade,
Haustris Rūpynas, kurio tie žemėje tade,
Haustris Rūpynas, kurio tie žemėje tade,

Jeigu kelio tie žemėje atkūry aptemę,
Haustris Rūpynas, kurio tie žemėje tade,
Haustris Rūpynas, kurio tie žemėje tade,
Haustris Rūpynas, kurio tie žemėje tade,
Haustris Rūpynas, kurio tie žemėje tade,
Haustris Rūpynas, kurio tie žemėje tade,

Buvusios LS Seserijos Vyriausios skautininkės, a.a. rašytojos Juozos Augustaitytės-Vaičiūnienės sveikinimas Lietuviškai Skautijai.

SVEIKINAM LIETUVIŠKOS SKAUTIJOS PRADININKA

Petras Jurgėla

Lietuviškai Skautijai švenčiant 70-tąjį gimtadienį, nuoširdžiai sveikiname jos pradininką v.s. Petrą Jurgėlą, linkėdami sulaukti dienos, kai lietuvis skautas, e, vėl galės laisvais keliais žygiuoti ir skautiškąją idėją skleisti Laisvoje Tėvynėje. Ilgiausių metų!

J. visuomeninė veikla ypatin-
gai susijusi su skautais, kurių
faktiniu kūrėju Lietuvoje jis ir
buvo. Skautas nuo 1915. X. ir
skautininkas nuo 1917. VIII, tų
metų rugsėjo mėn. M. Yčo gim.
Voroneže įsteigė pirmąją liet.
skautų bei skautėlių draugovę ir
jai vadovavo. Grįžęs mokyti ir
Taganroga, 1918 ten ist. atskirą
liet. skautų skiltį. Persikėlęs į
Vilnių, 1918. XI. 1. ist. skautų
ir skautėlių skiltį. 1919 pradžioje
Vytauto draugovė (80 skautų)
ir Birutės draugovė (40 skautėlių)
sudarė pirmąjį lietuvių tūntą.
Visų trijų padalinių vadu buvo

J. Su J. Jablonskio pagalba jis
nustatė lietuviškus skautybės
terminus, surengė skautų vadų
kursus, skautų įstatus bei pro-
gramas pritaikė Lietuvos rei-
kalams, taip padėdamas pagrinda
lietuviškajai skautijai. Tarnau-
damas kariuomenėje taip pat
darbu ir raštu jis rūpinosi plėsti
skautų sąjungą. Tarp kitų pa-
reigų, 1919-24 buvo Lietuvos
skautams remti d-jos centro
valdybos nariu, 1922-25 vyr.
skautų štabo mokslo dalies
vedėju, 1924-26 pirmojo jūrų
skautų laivo Algimanto vadu,
1925-27 Lietuvos jūrų skautų
vad. Pirmuosius straipsnius
apie skautus išspausdino Lais-
vėje 1919. V. 28., ir Švietimo
darbe 1920 (4 nr.). Skautybės
klauksimais išl. eilę knygų: Pirmieji
skauto žingsniai (atspaus-
dintas iš Ateities) 1920, Piliiečių
auklėjimo mokykla - skautybė
1920, Lietuvos ateitis 1925,
Skautystė (278 psl.) 1927,
Skautų tarnavimas Tėvynei (at-
spaudas iš Mūsų Žinyno) 1927,
Skautų vadovas I. 1929. Para-
šė istorinę studiją apie Lietu-
vos skautus ir jų inasą į
tautos gyvenimą.

Be minėtų skautinių knygų
dar atskirai išl. 382 psl. knyga
Sparnuoti lietuviai Darius ir
Girėnas 1935.
Spauddo reikštis J. pradėjo
1915. Daugiausia rašė karių,
skautų ir šaulių laikraščiuose ir
leidiniuose. 1923 redagavo
Skautą.

Čia pateikėme Lietuvių
Enciklopedijos X t. 127 psl.
išspausdintą P. Jurgėlos bio-
grafinių žinių ištrauką, lie-
čiančią jo skautišką veiklą.

Red.

70 METŲ JAUNYSTĖS

v.s. NIJOLĖ JANKUTĖ
UZUBALIENE

Yra gamtoje dvi jėgos, ku-
rios žmogų, turbūt, labiausiai
patraukia ir verčia susimąstyti.
Tai - vanduo ir ugnis. Ugnis
mums skautams yra ypate
prasminga. Kiek minčių ateina
žvaigždėtą naktį sėdint prie
laužo ir žiūrint į liepsnas:
Šviesmetių toliais atskirtos ple-
vena danguje žmogaus protu
neapimamos žvaigždžių ugnys;
o už kelių žingsnių plevena
rami, jauki žmogaus rankų
įkurta laužo liepsnelė... Dievo
ugnis ir žmogaus ugnelė: beribė
visata ir ribotas mūsų protas,
ribota širdis... Tačiau ir
neribotas erdves apsuks
žmogaus mintis ratų ratais,
klaudama klausimus, ieškodama
atsakymų. Tik dažnai per
trumpai mes leidžiam jai skra-
joti, kasdienybėje pakirpdami
sparnus.

Nors šį vakar čia neliepsnoja
laužas, bet mūsų mintys
skrenda ir spiečiasi aplink tą
idėją, kurios traukos jėga,
subūrusi jau kelias lietuvių kar-
tas į glaudžią šeimą, nesuma-
žėjo ir nepranyko per 70 metų.
Lapkričio mėnuo, tos mūsų
šeimos - Liet. Skautų Sąjungos
- gimtadienis. Skautybė Lietu-
vams, taip padėdamas pagrinda
lietuviškajai skautijai. Tarnau-
damas kariuomenėje taip pat
darbu ir raštu jis rūpinosi plėsti
skautų sąjungą. Tarp kitų pa-
reigų, 1919-24 buvo Lietuvos
skautams remti d-jos centro
valdybos nariu, 1922-25 vyr.
skautų štabo mokslo dalies
vedėju, 1924-26 pirmojo jūrų
skautų laivo Algimanto vadu,
1925-27 Lietuvos jūrų skautų
vad. Pirmuosius straipsnius
apie skautus išspausdino Lais-
vėje 1919. V. 28., ir Švietimo
darbe 1920 (4 nr.). Skautybės
klauksimais išl. eilę knygų: Pirmieji
skauto žingsniai (atspaus-
dintas iš Ateities) 1920, Piliiečių
auklėjimo mokykla - skautybė
1920, Lietuvos ateitis 1925,
Skautystė (278 psl.) 1927,
Skautų tarnavimas Tėvynei (at-
spaudas iš Mūsų Žinyno) 1927,
Skautų vadovas I. 1929. Para-
šė istorinę studiją apie Lietu-
vos skautus ir jų inasą į
tautos gyvenimą.

Prieš 70 metų ir skautybė, ir
Lietuva, kaip valstybė, buvo dar
labai jaunos. O jaunystė - idėjų
ir idealizmo metas. Gal todėl to
laiko Lietuvos jaunimas buvo
itin atviras ir imlus minčiai.

ASD SUSIPAŽINIMO ARBATĖLĖ

Dar taip neseniai daly-
vavome iškilmingoje sueigoje,
kurioje naujos tikrosios narės
pasizadėjo tarnauti Dievui,
Tėvynei ir Artimui, branginti
Draugovės spalvas. Šventės
metu buvo išrinkta nauja ASD
valdyba, kuri yra pasiruošusi
entuziastingai dirbti, kad šie
metai būtų sėkmingi ir įdomūs.
Pirmas šių metų įvykis, tra-
dicinė arbatėlė, bus gruodžio 4
d., 1:00 v. p.p. pas t.n. Renatą
Ramanaukaitę, 4313 W. 106th
Pl., Oak Lawn. Kviečiame daly-
vauti visas tikrąsias nares ir
studentes norinčias prisijungti
į akademikų eiles. Tikrosios
narės dalyvauja pilnomis išei-
ginėmis uniformomis; bū-
renkamas ir narių mokestis.
Jeigu turite klausimų, kreipki-
tės į pirm. Alidą Vitaitę (tel.
476-1739), arba į kitas valdybos
nares: vicepirm. Renatą
Ramanaukaitę, sekr. Laurą
Putriūtę, izd. Liną Meilytę,
koresp. Vaidą Brazaitę, vėlia-
vininkę Taidą Rudaitę, ren-
ginių vadovę Violetą Dirvontę.
t.n. Vida Brazaitę

kuri skelbė kelią į tobulesnį
žmogų per Dievo-Tėvynės-Ar-
timo tarnybą.

Skautybė nepr. Lietuvoje ne
tik prigijo, bet nepaprastai išau-
go narių skaičiumi, suklestėjo
entuziazmu. Viena iš skautų or-
ganizacijos populiarumo prie-
žasčių yra tai, kad neprasada-
ma savo idėjos ir nesikeisdama
iš esmės, ji gali būti sėkmingai
pritaikoma savo narių tauti-
niam veidui ir dvasiai. Taip
anglo Baden-Powell mintys ge-
mūsi skautybę tapo giliai
lietuviška Lietuvoje, prancū-
ziška Prancūzijoje, amerikie-
tiška Jungtinėse Valstybėse ir
pan. Skautiškos idėjos universa-
lumas yra skautų organizacijos
nepaprasto populiarumo laidas.

Kuo skautybė jaunuolių pa-
traukia? Visų laikų ir visu
kraštų jaunimas turi daug
idealizmo. Tai didelė jėga, kuri
nukreipta į pozityvų darbą,
kuria geresnį pasaulį, o palikta
svajonių ir maisto raizgnyuose,
prasiveržia grovimu ir neigimu,
ka dažnai šiais laikais
visam pasaulyje tenka paste-
bėti.

Skautybė gi jaunuolių patrau-
kia kaip tik į tą veiklą, kuri
būdamas idealistinė, turi tvirtą
pozityvios realybės pagrinda.
Skautavime jaunuolio idealiz-
mą ir entuziazmas randa
teigiamas ištakas. Vienmečių
draugų tarpe jis beaisdamas
išmoka tarnauti artimui, būti
lojalus ir draugiškas, pažinti
tikrąsias žmogaus vertybes, ir,
kasdieninėmis pastangomis
bando tapti pilnesniu žmogumi.
Skautybės idėja, tai vis geresniu
žmogumi tapančio jaunu-
lio, es idėja. Tai siekimas to-
bulesnio žmoniškumo per labai
realią, darbais, ne žodžiais vyk-
domą tarnybą Dievui-Tėvynei-Artimui. Skautybės pagrinda
yra jauno žmogaus auklėjimas,
perkeltas auklėtojo darbu
į patius auklėtinius.

Zymusis lietuvių ideologas-sti-
slofos ir pedagogas prof. Stasys
Šalkauskis, aptardamas skauty-
bės ir skautavimą skautams
skirtame leidinyje „Skautai ir
pasauležiūra“ (1930 m.) šitaip
apibūdina skautybės esmę:

1. Praktinio auklėjimo sis-
tema, pagrįsta jaunimo entu-
ziaizmu auklėjimosi darbui, 2.
Riteriškumas, arba šiemis
laikams aiškiau išsireiškus,
užsilaikymas Gėriui, 3.
Garbės jausmas, 4. Asmens
tobulėjimas (geras darbas kas-
dieną), 5. Maksimumas naudin-
gumo, minimumas savanaudiš-
kumo, 6. Drausmė ir iniciatyva
(menas paklusti ir menas vado-
vauti), 7. Solidarumas, 8. Mora-
lumas, 9. Gyvenimo
džiaugsmas.

Daug yra pasaulyje jaunimo
organizacijų. Vienos gimsta,
kitos miršta. Tačiau skautybė,
nors sulaukusi 80 metų, nerodo

senatvės žymių ir tebeklesti
visame laisvame pasaulyje.

Šios organizacijos gyvastin-
gumo pavyzdys yra lietuviškoji
skautybė. Nežiūrint okupacijų,
lietuvių pasklidimo po pasaulį,
dažnai nepalankių sąlygų,
skautų Seserija-Brolija jau 70
metų veda savo jaunimą lietu-
višku keliu.

Minint 70 LSS gimtadienį,
mintys krypta į Sąjungos
vadovus-veteranus, visą
gyvenimą paskyrusius lietuvių
jaunuolių ugdymui ir pilnesnius,
geresnius žmones. Nelengvas
buvo jų kelias, nes Dievo-Tėvy-
nės-Artime tarnyba reikalauja
didesnės asmens disciplinos,
negu bet kuri kita. Tačiau jie
tikėjo kasdieninio žingsnio ir
Gėrį idėja ir, nors sulaukę
nemažą amžiaus, pasiliko
dvasioje jauni. O tie, kurie išėjo
namo pas savo Tvėręją, pasiliko
gyvi mūsų atmintyje, nes
daugelis, sekę jų pavyzdžiu,
tapo geresniais žmonėmis.

Kokia ateitis laukia skauty-
bės bendrai, o lietuviškos skau-
tybės ypatingai, nelengva
spresti. Laisvuosius Vakarus
apėmusi nuobodulio-savimeilės
neigimo dvasia Dievo-Tėvynės-
Artime tarnyba braukia iš
žmogaus širdies ir sąžinės.
Padėt jaunuoliui išlaikyti
savirabą, savitvardą, gyve-
nimo džiaugsmą, respektą
Tvėrėjui ir jo tvariniams bei
lojalumą tautinei priklausomybei - tai begaliniai plati dirva
skautiškos ateities dešimt-
mečiams. Plati dirva, ir darbas
joje labai sunkus. Tačiau gi
„skautas linksmas ir nenustoja
vilties“. Skautas budi, t.y. jis
eina į gyvenimą atmerkėmis
akimis: jis mato Blogį, todėl
užsilaikuoja Gėriui.

Apie būdėjimą atviromis
akimis šalbei mums dramatiš-
ka kalba Lietuva. Užsilaik-
žavimas Gėriui, Tiesai ir
tautinei savirabai ten vyksta
pilnu tempu. Dieve duok, kad jis
nebebūtų sustabdytas!
Šie nuostabūs Lietuvos
laisvėjimo reiškiniai, kuriuos
sekame su džiaugsmu ir rūpe-
čiu, atveria ateities galimybes,
išsivijai prisidėti gerai
apmąstyta ir Lietuvos žmonių
pageidaujama pagalba. Į tokią
pagalbą galėtų įsijungti ir lie-
tuviškoji išsivijos skautija.

Tik jokiū būdu ne pamokslavi-
mais, mokyklais, ką daryti, ar
per ankstyvu, neapgalvotu
kišimusi: įtemptoje padėtyje
meškos patarnavimai gali būt
didžiai nemalonūs.

Kaip dažnai mūsų istorijoje
spausdintas lietuviškas žodis
turi didelę galią ir veržlumą: jei
durys užrakintos, jis įlenda pro
langą, įkrenta per stogą... Jam
jau įprasta Lietuva pasiekti iš
toli, įvairiais keliais ir įvairio-
mis aplinkybėmis bei būdais.
Išnaudokime visą tai skautiš-
kam spausdintam žodžiui Tėvy-
nės nukakti. Idėja, kaip grūdą,
reikia pasėti. Ji išdys ir augs
jei dirva imli. O Lietuvoje dirva
imli. Manau visi mes, skaita-
dami artimųjų laiškus bei
žinias, ir žiūrėdami vaizda-
juostes iš Tėvynės, pastebėjome
tenykščio jaunimo šaunumą ir
atvirumą Vakarų idėjom.

Kada „Komj. Tiesos“ spalio
numeryje 4 skiltys prirašytos
apie reikala stiegti daugiau
įvairių organizacijų jaunimui,
citata: „tebūna jos dvasingos ir
temoko gerumo“. Kada ten
kalbama, „...iš kur apie skautus
sužinojom...gal iš senų knygų
ir žurnalų, ...kurie dabar gaudomi
po visą Lietuvą“, kada tame
pačiame straipsnyje rašoma,
„Skautas...kasdieną turėdavo
atlikti gerą darbą. Ar pajėgūs
tam mūsų vaikai?“, tada galime
suprasti dabartinį Lietuvos
idealistų ir Lietuvos jaunimo il-
gesius.

Ar Lietuvos vaikai pajėgūs kas
dieną atlikti gerą darbą, be
reikalo būktąja to drąsaus
straipsnio autorė. Tą klausimą,
man rodos, turime klausiti mes.
Neklausti jų tenai, bet klausiti

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the
Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec.
26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd
Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas
nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš
jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Sešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien
nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais
nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo
8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo
nuožūra. Nesunaudotų straips-
nių nesaugo. Juos gražina tik iš
anksto susitarus. Redakcija už
skelbimų turinį neatsako. Skelbi-
mų kainos prisiunčiamos gavus
prašymą.

savęs žmonai.

Tik įsitikinimas, kad kasdien-
ninis geras darbas yra skau-
tiškojo gyvenimo būdas, o ne
šiaip sau gražus sakinytis pro-
gramos konsekte, užtikrins Lie-
tuvių Skautų Sąjungai sėkmin-
gą ateitį.

Pradėkim nuo savęs - budėt
atvirom akim, kad pamatytu-
me, nujaustume, kūr, kada,
kaip padaryti gerą darbą.

Kaip praityje Amerikos
lietuviai išsivijai atgimusiai

Lietuvai padovanojo Laisvės
Varpą ir per mūsų Pirmūną v.s.
Petra Jurgėlą - patią skauty-
bės idėją, taip mes išsivijai
skautai ateityje gal galėsime
dovaną Lietuvai vėl sugrąžinti.
Tos dovanos vertė priklausys
nuo mūsų meilės, pastangų ir
takto.

Dr. Romualdas Povilaitis

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Aukliai nuimami kabinetai)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Kabineto tel. - 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Nechirurginis išsipleitusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KIELIUS

DR. EUGENE MCNERNY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 585-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS

KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasio kabinetai perėmė

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ - VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAZEKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinus ir
„Contact lenses“
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. T. Tumasio kabinetai perėmė

T. RAMA, M.D.

Specialybė - Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 - Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA

Specialybė - Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 36

DVASIOS VERTYBIŲ

Mažos tautos gajumas ir ateities išlikimo užtikrinimas yra kultūrinė ir dvasios stiprybė. Graikiška buvo nedidelė, bet savo kultūriniais ir meniniais užmojais buvo milžinas. Tas ją išstais šimtmečiais gaivino, pirmaujanč net ir jai nepriklausomybės pradžioje.

Mes nuosirdžiai rūpinamės savo kultūrinėmis vertybėmis. Penktą milijoną dolerių baigias sutelkti Lietuvių fondas yra to gyvas liudijimas — juk jo lėšos ir skiriamos lietuvių kultūrinio pajėgumo ugdymui. Tuo reikia labai džiaugtis. Tačiau reikia drauge atsiminti ir dar vieną tautos pajėgumo šaknį — dvasios, charakterio ugdymą, kaip ir tas kultūrinis veržlumas beliks veržimusi ir civilizacija, medžiaginė pažanga, negaivinama sielos stiprybės.

Tautos gyvenime tai didelės svarbos reikalas. Juk ir dabar didieji, rytingieji kovotojai dėl mūsų teisių okupacijoje yra tie, kurie gyvena ne karjeristų nuotakomis, o yra gaiviniai dvasios kultūros, kuriems tada net pati mirtis nėra baisi, nes juos gaivina įsitikinimas, kad ir juos sunaikinant, jų gyvenimas nepasibaigia, o tęsiasi amžinybėje.

Gili idealistinė pasaulėžiūra, lydimas tvirtos valios, yra neįkainojama vertybė tautos gyvenime. Šeima, kurioje tie nusistatymai vyrauja nežudys negimusio kūdikio. Tai ypatinai svarbu neįsivaizduojamos tautos gyvenime. Dvasinių idealų gaivinama šeima dės visas pastangas savo palikuonyse tuos pačius nusistatymus išugdyti. Stiprų idealų surdyta šeima laikysis šeimos įstatymų, o policijos ir teismų duomenys stipriai rodo, kad, paimus šeimai, kai vaikas netenka mylinčios motinos širdies ir vedančios tėvo rankos, daugėja dvasinių paliūgių skaičius, auga nemažas procentas kriminalinio elemento.

Latvijos įstaigos, teismai, jų statistiniai duomenys parodo, kad jau ir nepriklausomybės metu antrąją pusę du trečdaliai Latvijos nekatalikų gyventojų buvo prie mirties. Čia jau buvo daugiau karstų, kaip lopščių, ir tik katalikškas Latvijos gyventojų trečdalis — latgaliai ne tik papildė tą atsirandanti gyventojų skaičiaus nuostolį, bet dar padarė, kad Latvijoje gyventojų skaičius augo.

Valdžios įstaigų vadovybė Latvijoje pareiškė, kad jie ragina poras tuoktis bažnyčiose, nes tarp tokių santuokų mažiau perskryrų ir jiems mažiau rūpesčių su paliekamais našlaičiais ar pusiau našlaičiais.

Kadangi okupantų ateistinis auklėjimas yra atnešęs nemažos žalos mūsų tautos priaugančiam kartai, labai svarbu, kad mes, laisvėje gyvendami, būtume stiprūs dvasios kultūra, kad galimyboms atsidarius tie sielos šilimos spinduliai galėtų šildyti ir ateizmo atšaldytas sielas.

Teisingai vienas intelektualas yra pareiškęs: mes stebėjome ateistinio komunizmo sistemą, patyrėme nacių barbariškumą ir įsitikinome, kad tik vienas kelias yra tikras — krikščionybė. Šią savaitę mes pradėjome adventą. Tai dvasinio susikaupimo metas. Jis neturi pasi-

likti tik nepaisomu liturginio kalendoriaus laikotarpiu. Adventas yra skirtas mūsų dvasinio, ideologinio gyvenimo atnaujinimui, pagilnimui. Advento metu neužtenka stebėti violetinės spalvos Mišių drabužių, bet ir išskaityti jo prasmę, kad tai atgailos, dvasinio susikaupimo metas, kurį nepakanka tik išgyventi bažnyčioje, bet reikia prateisti namuose, gatvėje, svarbiausia — savo širdyje.

Socialistinių pažiūrų prof. V. Čepinskis mėgdavo kartoti, net ir spaudoje: ateina laikas sutvarkyti savo sielos bagažą. Adventas yra geras laikas padaryti reviziją savo sielos krūvyje, ar iš jos nereikėtų išmesti kai kurių sunkenybių ir pasirūpinti tuo, kas mus labiau keltų ir aukštumas. Protarpiais gera yra pamąstyti, kaip mes esame ištikimi savo pareigose Dievui, Lietuvai ir artimui.

Kaip veido švarą palaikydami mes kartais žvelgiame į veidrodį, taip ir sielos švarumo ir skaidrumo siekiant reikia žvelgti į dvasinį veidrodį, kuriuo mums gali būti evangelijų. Naujojo Testamento skaityme Kristaus garso mintytojų koštuvą galėtų būti perkošti mūsų polinkiai, ir nugnaibytai tai, kas žaloja mūsų dvasios ugdymo polėkius.

Beethovenas, skelbė: „Siela turi veržtis aukštyn prie šaltinio, iš kurio kilo, ir tik savo išvermingu veikimu gali pagerbti tikrinių ir visos gamtos Kūrėją ir Palaikytoją“. Vienas senovės persų poetas vaizdžiai skelbė: „Jeigu tu turi porą centų, už vieną nusipirk duonos, už kitą — sielai hiacinčų“. Poetiniu įvaizdžiu jis priminė neužmiršti savo sielą papuošti gėrio našumu grožiu, kad gyvenimas nepasiliktų vien tik skirtas duonai. Minėtas prof. V. Čepinskis, vienu metu buvęs mūsų universiteto rektorius, pasiryžęs dar daugiau laiko skirti sielos kultūrai, pareiškė: „Galėjau pasilikti universitete, tačiau man rūpėjo daugiau laiko skirti sielai, kuri skiria gilesniam gyvenimo klausimams padaryti balansą, sutvarkyti sielos bagažą“. Taigi adventas ir mums turi būti laikas padaryti sielos balansą, patikrinti, ar mes nenuklydome vien tik į koncentravimąsi į išnaš bankuose ir taupomuosiose kasose, pamiršdami, kad reikalinga kaupti indėlius ir į amžinybės kasas.

Pradedami adventą, galėtume prisiminti patarimą labai taurios lietuvių rašytojos Marijos Pečkauskaitės, kuri skelbė: „Visos materialinės aplinkybės tėra laikinos. Dingus laikui, dingsta ir jos. Tada tėra viena tikroji realybė — mūsų siela. Laikas neturi ant jos galios, nes jis tėra tariamoji tikrėnybė, o siela — tikra“.

Tenepaeina advento laikotarpis be jokio pėdsako mūsų sieloje, mūsų charakterio. Mažiausiai reikėtų, girdint Dievo žodį bažnyčioje, pagalvoti, ką mes sau galėtume prisitaikyti ir kur nuo tų patarimų kelio karštas nuslystame.

Juoz. Pr.

Daugiau negalima pradėti nuo dangaus; dangų mes turime pradėti žemėje. Ko žemėje nepradėsi, dangų neturėsi.

Kard. V. Sladkevičius

O Tu, Meilės židiny, jei nebūtumei Dievu, mūsų šaltumas būtų tave seniai užgesinęs.

Lucie Christine

VAKARONĖ SU SIGITU GEDA

Tautinis jausmas sujungė visus lietuvius

BRONIUS VAŠKAITIS

Sigitas Geda, poetas, dramaturgas, vertėjas, labai aktyvus Lietuvos Persitvarkymo iniciatyvinės grupės narys, išskirtinio dėmesio susilaukęs tiek tėvynėje, tiek išeivijoje po liepos 9 Vingio parke Vilniuje pasakytos drąsios, giliai patriotinės kalbos, su pranešimais apilankę keletą didesnių Amerikos lietuvių telkinių buvo besiruošius grįžti į Lietuvą. Prašomas Philadelphiaus LB pirm. Teresės Gečienės, spalio 12 d. iš New Yorko sutiko aplankyti ir mūsų koloniją. Nors buvo trečiadienio vakaras, Lietuvių namuose susirinko gana gražus būrys žmonių, besidominčių sparciai besikeičiančiais įvykiais Lietuvoje ir Rusijoje.

Gečienė, sveikindama garbingą svečią, pastebėjo, kad jis yra 45 m. dzikas, kilęs nuo Lazdijų. 1966 m. baigė Vilniaus universitetą, kuriame studijavo lietuvių kalbą ir literatūrą.

Pirmoji jo poezijos kyga buvo eilėraščių rinkinys „Pėdos“ (1966) paskui „Dvidešimt šešios rudens ir vasaros giesmės“ (1972), poema „Strazdas“, kuri būdinga buitės vntiesumo problemų sprendimu. Daugelyje autoriaus kūrinių pateikiami civilizacijos nepalioję žmogaus ryšiai su gamta. Vėlesniame poezijos kūrinyje „Mėnulio žiedai“ (1977) nemažai vietos užima žymi menininkų motyvai. Geda taip pat yra parašęs eilėraščių vaikams. Rinkinys „Užmigę žirgeliai“ buvo išleistas 1970 m., o 1974 buvo pastatyta jo pjesė „Pasaka apie stebuklingą berniuką“. Su Žebriūnu jis parašė scenarijų filmui „Vėlinio nuotaka“ pagal Kazio Borutos apysaką „Baltaragio malūnas“. Iš svetimų kalbų yra išvertęs visą eilę knygų, kurių dėl laiko stokos neminėjo. Iš pasikalbėjimo su New York Times žurnalistu sužinojome, kad Geda moka 12 kalbų.

Prieš pradėdamas skaityti savo poeziją, svečias pastebėjo, nesigailis atvykęs Philadelphiaus, nes čia gyvena ir dirbo Vincas Krėvė, taip pat dzikas, kilęs nuo Merkinės. Netoli nuo jo gimė ir augo Čiurlionis. Sakėsi, jog pėsčias yra išvaikščiojęs jų kilmės vietas. Krėvė ir Čiurlionis jam esą šventi žmonės, sunkia atspirties valandą jis galėjęs iš jų pasimokyti, suprasti, kas yra menas, kas yra Lietuva, kas yra politika. Pridėjo, kad dabar mažiau bėrašas eilių, nes daugiau politikuoja. Anot jo, atėjo

laikas, kada politika gal svarbesnė už poeziją.

Jo eilėraščiai, perduodami savotišku balso tembru, sukosi apie Lietuvos didybę, žiauriai naikinamas sodybas, simbolinių medžių plaukymas po japonų jūras, išsako Lietuvos ilgesį. Paveiktas Salomėjos Nėries eilėraščių, parašyto 1943 m. Pinzoje, sukūrė devynis sonetus, iš kurių kelis paskaitė. Ketureilijje Salomėja skundžiasi, kad Maironis ir miramas (1930) ją keikė, o ji poetą vis tiek mylinti ir gerbianti. Geda galvoja, kad Maironis greičiausia prieš savo gyvenimo galą nujautė Lietuvos tragediją. Pridėjo, kad visi jo skaityti eilėraščiai buvo parašyti prieš prasidedant persitvarkymui.

Dialogas su auditorija

Bandysime pateikti susirinkusių klausimus ir Gedos ir juos atsakymus. Kuo skiriasi Lietuvos laisvės lyga nuo Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio? Esminio skirtumo nėra. Vienų ir kitų galutinis tikslas yra Lietuvos suverinitetas, kitaip sakant, nepriklausomybė. Skiriasi tik priemonės. Sąjūdis turi platesnę, gilesnę programą, apimančią socialinius, konstitucijos pakeitimo, ekologinius, švietimo, kalbos, ekonominius, nacionalinių santykių reikalus. Be to, įsiriškavo labai skirtingų pažiūrų bei profesijų žmonės, įskaitant ir lygos atstovus. Tuo jis atstovauja visiems gyventojų sluoksniams. Persitvarkymo tikslas yra ne tik padaryti įvairius nutarimus, bet ir stengtis, kad jie būtų įgyvendinti. O tai nėra lengva. Pastebėjo, kad sąjūdis nepadare nieko ypatingo, išskyrus, kad viešai pasakė tai, ką žmonės Lietuvoje visą laiką slaptai galvojo.

Teiriantis, kodėl milicija pradėjo mušti Lygos suorganizuotame mitinge žmones, pareiškė, kad greičiausia ji neturėjo leidimo. Norint leidimą gauti, reikia garantuoti, kad viskas bus tvarkoje. Sąjūdis didžioje demonstracijoje gali išstatyti net 4000 tvarkdarius.

Kiek valdžia remia sąjūdį? Sąjūdis yra inspiruotas paties Gorbaciovo. Praktiškai buvo tokia situacija, kad pora metų niekas nesikeitė. Vienas iš Gorbaciovo punktų yra sugriauti biurokratinį monstrą ir priieiti prie to, kad įstatymai pradėtų funkcionuoti. Tą žmonės pajuto, kai Lietuvoje

rugpjūčio pradžioje lankėsi Gorbaciovo dešiniojo ranka Jakovlevas. Jis, sugrįžęs į Maskvą, papasakojo, kad reikia iš Pabaltijo mokytis politinio mąstymo, nes jis yra vienintelė zona Tarybų Sąjungoje, kur dar yra išlikę šiosios tokios europinės patirties, demokratijos. Tie dalykai sunkiai suprantami Baltarusijoje, Ukrainoje, o juo labiau vidurinėje Azijoje. Kaip žinome, vėliau tas pats Jakovlevas pokalbyje su žurnalais netaisė leidinio vandens užpylė ant įkaitusių Pabaltijie nuotakų.

Kokie sąjūdžio santykiai su rezistentais? Jie, išskyrus Sadūnaite, dalyvauja visuose sąjūdžio posėdžiuose ir kelia tuos pačius klausimus. Valdžia kai kuriuos jų norėtų izoliuoti, bet sąjūdis moraliskai juos palaiko. Būna atvejų, kada sąjūdžio pozicija nesutinka su disidentų. Pavyzdžiui, jie buvo paskelbė bado streiką, kad būtų paleisti kai kurie politiniai kaliniai. Betgi niekas negarantavo, kad jų vietoje nebus pasodinti kiti. Sąjūdis tikslas panaikinti 68 konstitucijos straipsnį, kuriuo remiantis net ir už anekdotų pasakojimą buvo galima gauti penkis ar septynis metus kalėjimo. Pradėjus girtiems rusams ir jūlioms rusėms Gedimino aikštėje badaujančius draskyti bei daužyti, šaukiant, kad jie yra fašistai, sąjūdis sudarė apie 30 vyrų apsaugą. Vėliau badaujantieji buvo įtikinti streiką nutraukti, nes jie tuo nieko nepasiekė. Dabar sąjūdis turi komitetą, kuris rūpinasi žmogaus teisių gynimu. Kalbėtojas pabrėžė, jog garbė Lygos nariams, kad jie pirmieji pradėjo organizuoti minėjimus.

Ar tiesa, kad Kremliaus buhalterijai Lietuva yra labai įsiskolinusi? Ne. Bėda čia, kad Lietuvoje pagamintų žemės ūkio produktų kainos yra labai žemos, o iš Tarybų Sąjungos gaunama technika yra labai brangi. Žemdirbys, gaudamas labai mažą atlyginimą, neįstengia, sakysim, įsigyti automobilio tuo patiu nėra suinteresuotas gamybos pakėlimu. Ne Lietuva, bet rusai yra mums skolingi, pridėjo Geda.

Ar sąjūdis reprezentuoja visą tautą? Jei per dvi valandas be laikraščių, be spaudos, be valdžios pagalbos Lietuvoje buvo galima sušaukti du šimtus tūkstančių žmonių, tai reiškia žmonės sąjūdį tiki. Kalbėtojas stipriai akcentavo, kad visus

lietuvius suvienijo tautinis jausmas. „Mes savo gyvenime nežinojome, kad tas tautinis jausmas yra tokia didelė jėga. Po tautos vienybės vėliava telpa ateistas ir tikintis, cinikas ir nihilistas, komunistas ir bepartietis ir net išdavystė bei skriaudose dalyvavęs. Ir išeivijoje turėtų būti užmirštos visos rietenos“, pabrėžė pranešėjas. Šie jo žodžiai susirinkusiųjų buvo palydėti stipriais plojimais.

Ar žinot ką nors apie Eismuntą, dabartinį Lietuvos saugumo viršininką? Tai jaunas, energingas žmogus. Su juo, ką tik grįžusiu po pasibulinimų iš Maskvos, Geda turėjo 3 su pusę val. pokalbį. Anot kalbėtojo, jo baigiamieji žodžiai buvo, jog mes viską žinome apie jus, bet iki šiol nekaišiojame pagalių į jūsų ratus, to nedarysime ir ateityje. Gedos nuomone, saugumas turėtų persitvarkyti suviešinti savo darbus. Jis dabar viską registruoja, bet nieko nedaro. Anksčiau sekdamo tik narius, ant kurių pyko, kad jie nori restauruoti Lietuvą 1939 m. ribose. Dabar atsirado šimtai tūkstančių įtariamų žmonių. Tuo saugumo darbas labai pasunkėjo.

O kaip su popiežiaus apsilankymu Lietuvoje? Visi šneka, jei popiežius atvažiuotų į Lietuvą, būtų išspręstas Vilniaus klausimas. Niekas nemano, kad jis tik šiaip sau atsilankytų pas mus.

Ar sąjūdis suinteresuotas savo veiklą įtraukti ir kunigus? Kard. V. Sladkevičius yra parėmęs ir palaimes kunigų dalyvavimą sąjūdyje. Bėda, kad yra labai susiskaldę. Nėra kunigų, kurie mokslus būtų baigę užsienyje. Rugpjūčio 23 d. mitingė buvo sunku surasti gerą kunigą kalbėtoją. Okupaciniai metai Bažnyčiai yra palikę matomus randus. Jai labai reikalingas fizinis ir dvasinis atgimimas. Tai patvirtino ir i Vokietiją išvažiuojantis kun. Svarinskas, kas su juo kalbėjosi Geda. Tikimasi, kad i Lietuvą greitai grįš minėtas kunigas ir su kitais paruoš atgimimui reikiamus planus. Neseniai sužinojome, kad spalio 22 d. Lietuvoje pasirodė pirmasis viešas leidinys, pavadintas „Tikėjimo žodis“, leidžiamas krikščionių sąjungos. Jame svarbų vaidmenį vaidina ir poetas S. Geda.

O kaip su Ignalinos elektrine jėgaine? Rytų Europoje baime kelia ne tik Ignalinos ir Černobylio jėgainės, bet ir dar planuojamos dvi statyti Gudijoje ir viena Karaliaučiaus srityje. Tuo reikalu lietuviai turėjo ilgą pasikalbėjimą su Vak. Vokietijos žurnalais ir prašė, kad ir jie tą aktualų klausimą keltų.

Geda to paties prašė ir Amerikoje susitikęs su lenkų žurnalistas. Niekas nedarant, visa Europa gali atsidurti mirties įkaitų zonoje.

Ar žmonės Lietuvoje nebijo dėl drąsių pasisakymų? Jūs čia labiau visko bijote, negu mes ten. Baimė, kaip drąsa, labai užkrečiamos. Jūsų baimės pilulės pradėjo ir mane kiek veikti. Lietuviai atrodo prisigėrusi, pasimetusi, puolusi, niekam netikusi tauta. Iš tikrųjų ji yra garbinga tauta. Tai patvirtino liepos 9 d. demonstracijos. Dideli įspūdį darė gražiai apsirengusi, tvarkinga, įvairias pažiūras gerbianči, nieko neužgaunanti 200,000 minia. Jaudinantis momentas buvo kai ji susikibusi rankomis giedod Maironio „Lietuva brangi“. Tai buvo gražiausias mano gyvenime momentas. Iš čia mes semiamės drąsos ir jėgų ateities darbams.

Kuo gali Amerikos lietuviai padėti Lietuvai? Visko reikia, pradedant jūsų širdimi ir baigiant protu. Svarbiausia, kad galutinai būtų panaikinta siena, kad jūsų jaunimas masiškai važiuotų pas mus, o mūsų į Ameriką. Kalbėtojas juokaudamas pridėjo, jog būtų labai gerai, kad bent 5,000 jaunų žmonių susiženytų. Tada būtų pristabdytas Amerikos jaunimo nutaimitas. Reikia, kad visos čia parašytos knygos grįžtų į Lietuvą, kad Lietuvių Bendruomenės centras atsirastų Vilniuje, kad kiek galima greičiau bendrai būtų pradėta leisti Amerikos ir Lietuvos istorikų darbai. Geda pabrėžė, jog jis, išvažiuodamas iš Lietuvos, savo draugams sakęs, kad jo misija bus sėkminga, jei suras bent penkis poetus, kurie savo poeziją suiktų spausdinti Lietuvoje. Deja, niekas nepaklausė, ar šį užmojų jam pavyko realizuoti.

Nuosirdus Gedos pranešimas kelis kartus buvo nutrauktas plojimais. Tai reiškė, kad klausytojai juo buvo labai patenkinti. Kyla klausimas, kas bus toliau? Iš Jakovlevo pasisakymų žurnalistas gero kaa paaiškėjo, kaip toll sąjūdis galės eiti. Atrodė, kad jis, būdamas protingų žmonių rankose, padarys viską, kas šiuo metu įmanoma.

JAV ESTAI VEIKIA

Chicagoje yra apie 1,000 estų, o visose JAV-se apie 20,000. Chicagos estai buvo susirinkę į savo namus miesto šiaurėje ir jų vadovas Enno Toomsalu su savo žmona Laine ragino visus siųsti telegramas Reaganui, prašant paremti estų nutarimą atgauti laisvę.

BALTASIS BANGINIS

HERMAN MELVILLE

ROMANAS

Išvertė P. Gaučys

65

Kraujas pradėjo plūsti iš visų pabaisos pusių, tartum upeliai besileidžią nuo kalvos. Jo iškankintas kūnas sukaliojosi ne rasoj, bet kraujuje, kuris nudažė didelį jūros plotą, kokį ketvirtį mylios už valtės tako. Iš gyvulio arpo tolydžio kilo baltų garų čiurkšliai. Po kiekvieno puolimo Stubbas atgaudavo sulankstytą ietį, ją traukdamas už virvę priišto galo.

— Arčiau! Arčiau! — staiga suriko, pamatęs bemažėjantį gyvulio siutą. — Arčiau! Arčiau!

Ir valtis pristojė išilgai vieno pabaisos šono. Kiek begalėdamas palinkęs į priekį, Stubbas iš lėto suvarė savo aštrią ietį į gyvulio kūną ir atsargiai pradėjo judinti, tartum beieškodamas auksinio laikrodžio, kurį banginis galėjo praryti, ir jis bijojo sužaloti. Tačiau tas aukso laikrodis buvo gyvulio paslėpta gyvybė. Stubbas neužtruko ją surasti, baises milžinas, besivartaliodamas savo paties kraujuje, savo paskutines konvulsijas padengė neperžvelgiama migla, kad valtis su dideliu vargu turėjo trauktis atgal, kad galėtų išeiti iš tos fantastinės prietemos ir vėl atrasti dienos šviesą.

Galiausiai gyvulys vėl pasirodė, judėdamas nuo vieno šono ant kito, mėslungiskai išplėdamas ir su-traukdamas savo čiurkšlių skylę savotišku virpančiu, skylančiu alsavimu.

Pagaliau iš jo žaizdų pradėjo lietus sukrekęjusio kraujo burbulai, tartum vyno drumzlės, kurie krito į

jūrą, čiurždamai didžiuliais grumstais per jo šonus. Jo širdis susprogo!

— Misteri Stubbai, jis nebegyvas, — tarė Dagoo.

— Taip, abi pypkės jau išrūkytos! — atsakė šis, iš-traukdamas savąją iš burnos ir iškratydamas pelenus į vandenį. Paskui stovėjo nejudėdamas ir susimastęs žiūrėjo į milžinišką lavoną, į kurį tik ką pavertė galingą banginį.

XLIX. Strėlė

Keletą žodžių dėl epizodo, paminėto paskutiniame skyriuje. Pagal tradicinį paprotį, valtis nutolsta nuo laivo su vadu ar banginių žudiku, kaip laikinu vairininku, tuo tarpu perstekininkas iriasi pirmuoju irklų, vadinamų perstekininko irklų. Norint paleisti pirmąją perstekę į gyvulį, reikia stiprios ir paslankios rankos, nes labai dažnai sunkus irrankis turi būti išmetamas iš kokių dvidešimties ar trisdešimties pėdų nuotolio. Tačiau, nepaisant, kaip ilgą ir varginantį pasitaiko medžioklė, perstekininkas turi iirtis iš visų jėgų, netgi turi kitiems duoti antžmogiškos energijos pavyzdį ne vien tik irklavimo atžvilgiu, bet ir pakartotinai, drąsiais ir garsiais šūkais. Ir niekas nežino, išskyrus tą, kuris pats tai patyrė, ką reiškia iirtis šūkaujant, kai raumenys yra įtempti ir beplystą dėl nuolatinių pastangų.

Pavyzdžiui, aš negaliu iš visų plaučių šaukti ir tuo pačiu laiku sunkų darbą dirbti. Taigi panašioje įtampos, nepaliaujamai šaukdamas ir už žuvies nugaros išsisėmęs, perstekininkas staiga išgirsta šūktelėjimą: „Stokis ir sviesk į jį!“ Tada jis turi padėti irklą, jį įtvirtinti, pusiau apsiukti, nuimti perstekę nuo dvišakio ir su likusiom mažom jėgom mėginti ją

sviesti į banginį.

Visai nenustabu, kad panašiose sąlygose iš penkių dešimtų sviedimų vos tik penki tepakliūva į taikinį. Nenuostabu, kad daugybė nelaimingų perstekininkų yra būjauriai iššeikiami ir pažeminami, kad kai kuriems jų valtyse plyštą gyslos, kad kai kurie banginininkų laivai po ketverių metų kelionės sugrįžta į uostą su keturiom aliejaus statinėmis ir kad daugeliui laivų savininkų banginių medžioklė nuostolinga užsiėmimas. Jeigu kelionės pasisekimas pareina nuo perstekininko, ko galima iš jo laukti, jei pirmiausia stengiamasi išsekinti jo jėgas kaip tik tą akimirka, kada jos labiausia jam reikalingos?

Be to, jei perstekė pasiekė taikinį, išskyla antra kritiška akimirka banginiui ėmus bėgti, taip pat ir valtės vadas bei perstekininkas bėga pasikeisti vietomis su dideliu pavojum sau ir likusiai įgulai. Tuo metu valtės vadas turi pereiti į priekį, o perstekininkas užimti jo vietą užpakalyje ir valdyti vairinį irklą.

Nors yra tvirtinama priešingai, aš sakau, kad visa tai nereikalinga ir pavojinga. Valties vadas visą laiką turėtų sėdėti priekyje ir sviesti didelę perstekę, tiek ietį ir neturėtų irkluoti, išskyrus absoliučiai reikalingus atvejus. Aš žinau, kad tai sumažins persekiojimo greitį. Tačiau ilgas patyrimas kelių tautų banginius gaudančiose valtyse mane įtikino, kad daugumoje atvejų nepasisekimas labiau pareina nuo perstekininko nuovargio, negu nuo valtės per mažo greičio.

Norint užtikrinti persteki didžiausią efektyvumą, perstekininkai turėtų būti valtės priekyje ir stotis ant kojų visiškai pailsėję, o ne pervargę.

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

ŠALPOS REIKALAI

Brocktono lietuvių organizacijų veikloje gražiai reiškiasi Balfio 72 skyrius, kuris kasmet šalpos reikalams sudaro gana gražią sumą. Šiomet lapkričio 6 d. įvykusio to skyriaus metinio pobūvio jau sudaryta šalpos reikalams 1,623 doleriai. Į tą sumą įeina 667 dol. aukų ir 956 dol. pelno, gauto iš pobūvio. Aukos dar tebeplaukia. Jas priima skyriaus išdinininkė Ona Eikiniene. Baigus vykdant vėjų aukomis ir pridėjus nario mokesčius, susidarys arti dviejų tūkstančių dolerių. Maždaug tokią sumą skyrius kasmet pasiūnia centrui.

PREMIJOS UŽ INDELIUS

Lietuvių federalinė kredito unija „Taupa“ plečia savo veiklą Bostono ir apylinkės lietuvių tarpe. Dabar ji jau turi apie pusšėto milijono dolerių pagrindinio kapitalo, kurį stengiasi nuolat didinti. Paskutiniu metu nutarta duoti premijas tiems, kurie joje atidarys savo naują sąskaitą arba įneš naują indelį į turimą sąskaitą. Taip už kiekvieną naują sąskaitą ar įneštą naują indelį į turimą sąskaitą sumoje nemažiau, kaip 500 dolerių „Taupa“ pavaišins du asmenis pietumis So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos užkandinėje, o už naują indelį sumoje 10,000 dol. ar daugiau „Taupa“ užmokės už įėjimą į Naujų Metų sutikimą, kurį rengia Lietuviškosios skautybės fondas So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos trečio aukšto salėje.

NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

Brocktono Lietuvių Taryba savo posėdyje lapkričio 15 d. nutarė Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukakties minėjimą ruošti 1989 m. vasario 12 d. Minėjimo programa tuo tarpu nenustatyta. Tai bus padaryta artimiausiam tarybos posėdyje.

ŠAULIŲ KUOPOS SUKAKTIS

Martyno Jankaus šaulių kuopa Brocktone lapkričio 19 d. Sandaros salėje Brocktone paminėjo savo veiklos 30-ties metų sukaktį. Tuo pagrindu buvo suorganizuotas pobūvis su atitinkama programa.

Minėjime Laisvės Varpo vedėjas Petras Viščinis pažymėjo, kad kuopos veikla yra dalis Lietuvos Šaulių Sąjungos veiklos, į kurią pirmoje eilėje įeina šaulių kovos ir aukos už Lietuvos laisvę ir visų etnografinių sričių sujungimas į vieną valstybę. Žuvusiems už šią idėją Karo Muziejaus sodelyje Kaune buvo pastatytas paminklas iš Lietuvos akmenų, prie kurio kiekvieną dieną buvo atiduodama pagarba tiems, kurie paguldė savo galvas už laisvę. Jis pavaizdavo tas apeigas iš įrašo ir skaidrėmis. Tai padvelkė naujoviškumą mūsų rengiamuose minėjimuose, kurie retai tepasikeičia iš nusi-stovėjusio šablono. Apie kuopos veiklą trumpai papasakojo kuopos pirmininkė Stasė Gofensienė, išskeldama jos atliktus darbus. Ta proga kuopa gavo sveikinimų žodžių ir raštų. Sveikintojų tarpe buvo LŠS Tremtyje pirmininkas Abarijus, Naujosios Anglijos šaulių Trakų rinktinės pirmininkas A. Zenkus, kaimyninių kuopų pirmininkai ir kiti. Į minėjimą atsilankė daug vietos ir apylin-

kės lietuvių. Dalyvių tarpe buvo svečių iš Lietuvos, atvykusių savo giminių aplankyti. Jie braukė ašaras, stebėdami iškilmes Lietuvos nepriklausomybės laikais prie Nežinomojo Kareivio kapo ir paminklo Žuvusiems dėl Lietuvos laisvės. Džiaugsmą jiems kėlė taip pat vaizdai iš dabartinių demonstracijų Vilniuje, ypač Katedros aikštėje ir Gedimino kalno bokšte, iškeliant Lietuvos trispalvę.

Gerai, kad tie, kurie susilaukia svečių iš Lietuvos, atveda juos į lietuviškus renginius, kuriuose jie turi progos artčiau pažinti šio krašto lietuvių gyvenimą ir veiklą.

Po programos buvo vaišės, kurias pagamino kuopos narės. Minėjimas buvo gražiai suorganizuotas ir tinkamai prarvestas. Dabar kuopos pirmynke yra Stasė Gofensienė.

RETAS KONCERTAS

Gruodžio 4 d., sekmadienį, 2 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos trečio aukšto salėje rengiamas kompozitoriaus Jeronimo Kačinsko kamerinių ir vokalinų kūrinių koncertas. Dviem požiūriais jis yra retas mūsų kultūrinėje veikloje. Pirmia, savo programa, kurią sudaro beveik išimtinai amerikiečiai, išskyrus sol. Oną Aleksaitę ir patį kompozitoriaus Jeronimą Kačinską.

Be minėto A. Dvorako kvarteto instrumentalistai atliks kompozitoriaus Jeronimo Kačinsko sukurto trio pirmąją dalį „Pasakojimas“ ir rapsodiją „Lietuvoje“, sol. Ona Aleksaitė – „Nebuvo ir nebus“ – žodžiai J. Rutenio, „Beržas“ – žodžiai J. Tysliavos, „Gimimo giesmė“ – žodžiai St. Santvaro, o Berklee muzikos kolegijos koncertinis choras – „Confirma hoc“ įžanginę muziką, „Deus, qui inter“ kantatą, „Suskam-bėjo“ – žodžiai M. Gustaičio, „Esi Dangau“ – žodžiai B. Brazdžionio.

Instrumentalistų kvartetą sudaro: prof. Matthew Marvuglio iš Berklee muzikos konservatorijos – fleita, Ruotao Mao iš Naujosios Anglijos konservatorijos – smuikas, Lisa Suslowicz iš Naujosios Anglijos konservatorijos – viola, Dorothea Wolff iš Naujosios Anglijos konservatorijos – violončelė, prof. Jeronimas Kačinskas – fortepionas.

Berklee muzikos kolegijos koncertiniam chorui diriguoja prof. Anne Peckham, o akompanuoja Kerstin Wilczewski. Programos atlikime dalyvauja taip pat Berklee muzikos kolegijos varinių instrumentų ansamblis.

Koncertas pradėdamas punktualiai, tad prašoma neveluoti.

P.V.

„LAISVĖS VARPAS“

Tai vienintelė lietuvių radio programa Bostono ir apylinkės lietuviams, perduodama lietuvių ir anglų kalba sekmadieniais 9-10 val. ryto iš radio stoties WCAV - FM 98. Vedėjas – Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA. 02402, telefonas: (508) 586-7209. Programos metu skambinti telefonu: (508) 587-9898.

RANKDARBIŲ MUGĖ

Lietuvių Tautodailės Instituto skyrius gruodžio 11 d., sekmadienį, nuo 12 val. iki 5 val. vakaro, rengia rankdarbių mugę Lietuvių piliečių draugijos trečio aukšto salėje. Kaip

ir kiekvienais metais bus galima išgyti kalėdų eglutei šiaudinukų, deginto medžio lekščių, dėžučių ir dubenėlių, audinių, tautinių drabužių, gintaro, kalėdinių vainikų, lietuvių dailininkų darbų, knygų, plokštelių ir sveikinimo kortelių. Nepraleiskite geros progos apsi-rūpinti kalėdinėmis dovanomis.

Taip pat nepraleiskite gruodžio mėnesio, neatsilankę į Museum of Fine Arts, kur galėsite pasigėrėti lietuviškais šiaudinukais papuošta kalėdų eglute. Šiaudinukus suvarstė bei suklijavo Danutė Augienė ir Rūta Manomaitienė. Marytės Goštautienės rūpestiu pirmą kartą muziejuje bus lietuviška eglutė.

s.s.

BUS STATOMAS A. ŠKĖMOS „PABUDIMAS“

1989 m. sausio 7 ir 8 dienomis bus statoma Antano Škėmos drama „Pabudimas“. Spektakliai vyks Cambridge, MA. Rengia LB Bostono apygarda.

RENGINIAI

Martyno Jankaus šaulių kuopos veiklos 30-ties metų sukakties minėjimas lapkričio 19 d. 6:30 val. vakare Sandaros salėje, 30 Intervale St., Brocktone.

Jono Vanagačio šaulių kuopos rengiamas Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas lapkričio 20 d. Jis pradėdamas 10:15 val. ryto Sv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje šv. Mišiomis už žuvusius dėl Lietuvos laisvės, po kurių salėje po bažnyčia iškilmingas susirinkimas su atitinkamomis kalbomis ir menine programa.

Lietuvos Vyčių 27 kuopos Norwode rengiama Padėkos šventė vyks lapkričio 20 d. Sv. Jurgio lietuvių parapijos salėje tuo po pamaldų, kurios pradėdamos 11:15 val. ryto. Tai bus pietūs su lietuviškais valgiais.

Lapkričio 26 d., 6 val. vak., Bostono Aukštesniosios lituanistinės mokyklos metinis banketas Lietuvių Piliečių draugijos patalpose.

Komp. J. Kačinsko kūrinių koncertas gruodžio 4 d. 2 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos trečio aukšto salėje So. Bostone.

Lietuviškosios Skautybės Fondo rengiamas Naujų Metų sutikimas gruodžio 31 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių trečio aukšto salėje.

Vaidinimas „Pabudimas“, rengiamas LB Bostono apylinkės, 1989 m. sausio 7 d. 7 val. 30 min. vakaro ir sausio 8 d. 3 val. po pietų First Baptist Church Hall, Garden ir Mason St. kampas, Cambridge.

Vasario 16-sios minėjimas Norwode rengiamas 1989 m. vasario 5 d. Pagrindinis kalbėtojas – inž. dr. Jurgis Gimbutas.

Vasario 16-sios minėjimas Brocktone ruošiamas 1989 m. vasario 12 d.

Sv. Petro lietuvių parapijos So. Bostone metinis banketas 1989 m. balandžio 23 d. Lantana restorane Randolphe.

PASENUSIOMS SESELĖMS IŠLAIKYTI

JAV-se seselės vienuolės, il-gus metus dirbo su mažu atly-ginimu ir neturėjo socialinės apdraudos. Dabar jau daugelis jų suseno ir turi sunkumų su pragyvenimu ir gydymu. JAV-se steigiamas fondas joms padėti, taip pat pagelbėti ir panašioj padėty atsiradusiems vienuoliams. Tam fondui Chicago katalikų bažnyčiose gruodžio 10-11 d. bus rinkliava. Tokios rinkliavos bus ir kitose vyskupijose. Numatoma tokias rinkliavas vesti 10 metų, kol susidarys reikiamas lėšų kiekis.

MR. PRESIDENT, KALBĖKITE UŽ MUS!

Jungtinis Pabaltiečių komite-tas praneša, kad pirmadienį, gruodžio 5 dieną, 11:30 val. iš ryto prieš Baltuosius rūmus Washingtone įvyks visų trijų Pabaltijo tautų ir ukrainiečių rengiama demonstracija.

Norima viešai prezidentui Reaganui išreikšti mūsų pageidavimus, prieš jam išvykstant į susitikimą su Sovietų Sąjungos prezidentu Gorbačiovu. Mitingo pagrindinis šūkis: „Home rule for Baltic States!“ Mes prašome prezidento, kad pasikalbėtų su Gorbačiovu jis išskeltų Pabaltijo kraštų ypatingą padėtį ir jų demokratiškas bei taikingas pastangas atstatyti savo kraštų nepriklausomybę.

Rengėjai nori, kad demonstracija turėtų pozityvią ir giedrą nuotaiką ir į susitikimą su Gorbačiovu prezidentą Reaganą išlydėtų su viltimi, kad mūsų reikalas jų pasitarimuose nebūs

žmirštas. Kas tik gali, prašomas demonstracijoje dalyvau-ti.

SKAMBINKIME Į BALTUOSIUS RŪMUS

Lietuviai yra prašomi penktadienį, gruodžio 2, visą dieną skambinti specialiu visuomenės komentarus primančiu Baltųjų rūmų numeriu ir prašyti, kad prezidentas Reaganas Pabaltijo klausimą Gorbačioviui išskeltų. Skambinkite tarp 8 val. ir 5 val. vakaro, 202-456-7639. Tai specialus šiam reikalui skirtas numeris ir operatoriai jūsų pastabų mielai išklaitys. Net ir dienos metu toks paskambinimas kainuoja tik keliasdešimt centų. Jei paskambinimų bus labai nedaug, niekas neatkreips į mūsų reikalą dėmesio. Tad visi prisidėkime.

PREMIJA JAUNIMUI

Dr. Leono ir Irenos Kriaučeliūnų šeima savo mirusiam sūnui ir broliui prisiminti skiria kasmetinę

EUGENIJAUŠ KRIAUČELIŪNO PREMIJĄ

Premijai skirti sąlygos yra tokios:

1. Eugenijaus Kriaučeliūno 1,000 dolerių premija skiriama lietuviui jaunui, geriausiai pasireiškusiui raštais (lietuvių, anglų ar kita kalba), veikla, organizaciniu veikumu, ar jaunimo vienetui (sambūriui, tautinių šokių grupei, jaunimo chorui, sporto būreliui), geriausiai reprezentavusiam lietuvių ir Lietuvai vienerių metų bėgyje.

2. 1988 metų premijai gauti asmenis ar vienetus raštu pasiūlo jaunimo organizacijų vadovybės, jaunimo grupės, vyresniųjų organizacijos ar paskiri asmenys iki 1988 m. gruodžio 31 d. (pašto antspaudas).

3. Premijuotino asmens ar jaunimo vieneto tinkamumui įvertinti sudaroma Jury komisija, kurioje po vieną atstovą skiria Pasaulio Lietuvių Bendruomenės jaunimo reikalams vadovas, Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjungos valdyba ir JAV Lietuvių Jaunimo sąjunga,

o du atstovus paskiria Kriaučeliūnų šeima.

4. Jury komisija aptarusi asmenis ar vienetą tinkamumą premijai, ją skiria balsų dauguma iki 1989 m. kovo 1 d. ir susitaria su Kriaučeliūnų šeima dėl premijos įteikimo laiko ir pobūdžio.

Premijai asmenys ar vienetai siūlomi raštu, nurodant tiksliai premijai tinkamumo motyvus, ir siunčiami:

Eugenijaus Kriaučeliūno Premijos Komisijai
13400 Parker Road
Lockport, IL 60441

NORI IŠSAUGOTI ISTORINĘ BAŽNYČIĄ

Holy Family bažnyčia, 1080 W. Roosevelt, Chicagoje, yra 129 m. senumo ir jau gerokai sunykusi. Buvo planuojama ją nugriauti ir jos vietoje pastatyti mažesnę. Dabar susidarė specialus jos išsaugojimo ir atnaujinimo komitetas, kuris siekia surinkti 4 mil. dolerių ir tą bažnyčią atnaujinti. Katalikų girininkų organizacija sutiko skirti ketvirtį milijono dolerių, o Cuneo fondas skiria 25,000 dol.

LIPINUKŲ KONKURSAS

Chicago valdiškų ir privačių mokyklų auklėtiniai pakviesti dalyvauti konkurse sukurti 1989 metams automobiliams miesto lipinukus.

Jaunimo centro priekis, papuoštas vyčių ir tautinių kryžių.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX
REALTORS

GREIT
PARDUODA

RIMAS L. STANKUS

361-5950 636-6169

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamas.

Parduodamas „condominium“ ant jūros kranto. St. Petersburg Beach, FL. Šviesus, erdvus, 2 mieg., 2 prausyklos. Žavus įlankos vaizdas, gražus paplūdimys; šildomas baseinas, „carport“. Arti restoranai, apsipirkimo centrai, kino teatras. \$88,000. Sav. H. Marks, Apt. 437, 5575 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, FL 33706. Tel. 813-360-5420. Teirautis anglų kalboje.

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiestiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS

BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX - INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

GREIT IR SĄŽINGAI PATARNAUJAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBŲ. Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoj apylinkė, mieste ar priemiesty. Suinteresuoti prašau skambinti ar užteiti pas
BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio žalos mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th St
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir žmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
855-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

Atsilankykite į
QUEEN OF MARTYRS parapijos kalėdinę rankdarbių mugę!
103 ir St. Louis Ave., Evergreen Park, IL. Šešt. gruodžio 3, 10 v. ryto iki 5 v.p.p. Sekmad. gruodžio 4, 9 v. ryto iki 3 v.p.p.

Ieškomi Kanadoje gyvenantys šie asmenys: Rebnierienė Morte ir jos sūnūs: Rebnieris Artūras, Rebnieris Reinholdas, Rebnieris Erikas. Prašo atsiliepti mokslo draugai. Juos pačius, ar žinančius apie juos, prašome rašyti: Stasė Viliūš, 4539 So. Mozart St. Chicago, IL 60632

Teklė Kerbedienė (Pakėnaltė) ieško savo dėdžių Petro Pakėno ir Vinco Pakėno. Paskutinius laiškus gavo 1947 m. iš Detroito. Jei dėdės mirę, norėtų susirašinėti su jų vaikais. Adresas: Teklė Kerbedienė, Klevų gatvė Nr. 7-5, Kaunas 233016, Lithuania, T.S.R.

HELP WANTED

LEADING SHEET METAL FABRICATOR HAS IMMEDIATE OPENINGS:

* SHEAR OPERATOR
* PRESS BRAKE
* MATERIAL HANDLER
1st SHIFT
Must speak English.
Experience necessary.
We offer attractive starting rate and excellent benefits including profit sharing.
COME IN AND APPLY:
READY METAL MFG. CO
4500 W. 47th St.
Chicago, IL 60632
equal opportunity employer m/f

FOR SALE

Pigiai parduodu tinkamus naudoti Lietuvoje VIDEO REKORDERIUS
(312) 839-5829

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINOS IR ŠALDYTUVUS Kreiptis į: Hermis Deckys
Tel. 585-6624
Nuo 8 v. ryto iki 5 v. vakaro Kalbėti lietuviškai

LST Korp! Neo-Lithuania

KVIEČIA LIETUVIŲ STUDENTIJĄ DALYVAUTI RUOŠIAMOJE PROFESIŲ KONFERENCIJOJE Kuri įvyks 1989 m. sausio 13, 14 ir 15 d. Oconomowoc, Wisconsin (prie Milwaukee)

PRELEGENTAI IR TEMOS:

Eugenijus Bartkus — Structural Engineering
Dr. Emanuelis Jarašūnas — Mechanical Engineering
Algis Modestas — Chemical Engineering
Vitas Plioplys — Fire & Safety Engineering
Algis Garlauskas — Environmental Engineering
Rimas Mulokas — Architecture & Land Development
Dr. Rimgaudas Nemickas — Cardiology
Dr. Rimas Maurukas — General Practice
Dr. Viktoras Stankus — Dentistry
Dr. Arūnas Vaitiekaitis — Oral Surgery
Dr. Alvydas Arbas — Veterinary
Gintautas Saulis — Pharmacy
Vilgailė Lendraitienė — Special Education
Rimas Bitėnas — Education Administration
Vytautas Petras Jokubauskas — Commercial Art/Design
Vytautas Kasniūnas, Jr. — Financial Futures Trading
Dr. Vida Gulbinaitė-Scarpello — Human Resource Management
Rimas Gulbinas — Operations Management
Pijus Stončius — Accounting/Finance
Vytautas Misiulis — General Practice Law/Systems Analysis
Audronė Karalienė — Corporate Law

Konferencijos kaina \$125.00 asm. (jei 4 dalinasi kambariu).

REGISTRACIJA IKI GRUODŽIO 9 d. Smulkesnei informacijai skambinti: Audronė Gulbinaitė 312-448-8641.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba po posėdžio Toronte. Iš kairės sėdi: Irena Lukoševičienė — kultūros reik., dr. Vytautas Bieliauskas — pirm., Gabija Petrauskienė — ryšiams su kraštais ir spauda; stovi: Horacijus Žibas — išdin., Algimantas Gureckas — ryšium su užsieniu, dr. Vytautas Dambra — visuom. reik., Eugenijus Čurinkas — vicepirm. ir Algis Juzukonis — inf. kit. laikraščiams.

Nuotr. St. Dabkaus

PLB, IŠEIVIJA IR LIETUVA

Spalio mėnesį turėjęs įvykti antrasis naujosios Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos posėdis buvo atidėtas iki lapkričio 11-14 d., kadangi spalio mėnesį PLB pirmininkas, valdybai pritariant, priėmė Lietuvos Persitvarkymo sąjūdžio tiesioginį kvietimą dalyvauti jų steigiamajame suvažiavime Vilniuje spalio 22-23. Nors pirmininkas visuomenei pranešimą jau spėjo padaryti Chicago lietuviams prieš posėdį,

valdybos nariai įtemptai laukė pasimatymo su grįžusiu iš Lietuvos pirmininku. Nenuostabu, kad diskusijose vyravo Lietuvos ir išeivijos santykių klausimai. Užmegztį asmeniniai ryšiai su Lietuvos Laisvės lygos ir Lietuvos Persitvarkymo sąjūdžio vadovaujantais asmenimis. Dr. Bieliauskas taip pat aplankė naująjį Lietuvos kardinolą Vincentą Sladkevičių Kaišiadoryse. Su juo taip pat aptarti bendri rūpesčiai.

Valdyba bendrą diskusiją išvadose nutarė kreiptis į kraštų Lietuvių Bendruomenes, prašydama jų atkreipti didesnę dėmesį į išeivijos atvykstančius apsigyventi naujus emigrantus iš Lietuvos. Lietuviška išeivija dažnai atsuka nugarą į naujai atvykusius iš Lietuvos emigrantus, juos įtarinėdami šnipais. Lietuvių Bendruomenėms reikalinga ieškoti būdų, kaip padėti jiems integruotis į išeivijos lietuvišką gyvenimą.

Aptartos 1979 m. White Plains veiksnių konferencijos išvados dėl ryšių su Lietuva. Valdyba nutarė, kad jos iki šios dienos galioja. Dr. V. Dambra ir A. Gureckas šiuo metu ruošia projektą dėl principinių nusistatymų ateitčiai.

Pirm. V. Bieliauskas apie savo kelionę pranešimus jau yra padaręs Chicagoje, Toronte, Clevelande. Pramatyti pranešimai taip pat Detrote ir Kalėdų atostogų metu Australijos lietuvių kolonijose jam ten besilankant Australijos Lietuvių dienų ir Pasaulinių Lietuvių sporto žaidynių proga.

Ryšiams su VLIKu, PLB valdyba nutarė siųsti savo bendralaiškius VLIKo tarybai ir valdybai. Taip pat pasiūlyta 3 asmenų delegacijoms susitikti Naujųjų Metų pradžioje aptarti PLB — VLIKo santykius ir galimybę susaukti veiksnių konferenciją.

1989 metinė tema pasirinkta „Varpo“ šimtmečio atžymėjimas. 1989 skelbiami „Varpo“ metai.

Mirus kun. B. Liubinui, PLB atstovui Vasario 16 gimnazijos kuratorijoje, PLB valdyba paskyrė savo atstovą 3 metų kadencijai dabartinį V. Vokietijos LB pirmininką J. Sabą.

PLB valdyba kooptavo buv-

sios PLB valdybos narę Mildą Lenkauskienę iš Clevelando, Ohio, JAV švietimo reikalams. Ryšininku su SALTU paskirtas Alvydas Saplys, PLJS pirm.

PLB valdyba patvirtino įvairių sričių vicepirmininkų pateiktus vienerių metų veiklai biudžetus. Dėl to PLB valdybos metinis biudžetas yra 63,000 dol. PLB fondas JAV-ese gruodžio mėnesį praveda vaju PLB veiklai lėšoms sutelkti.

Kanados LB valdyba parėmė PLB valdybą Toronte posėdžių metu įteikdama 4,500 Kanados dol. savo solidarumo įnašą.

PLJ sąjunga vykdė Australijos „Svajonių Aidų“ keliones aplink pasaulį, dėl kurių įvairiose kolonijose, ypač JAV-ese, gavęs konkretų uždavinį atlikti, atrodo atsigavino jaunimas.

PLJS 1989 m. pavasarį šaukia jaunimo konferenciją Vakarų Vokietijoje.

1990 m. vasarą PLJS ruošia pabaltiečių roko festivalį Toronte arba Michigane. Roko

grupės kviečiamos registruotis per Dainą Kalendraitę, PLJS valdybos narę Toronte, 1011 College St., Toronto, Ont., Canada M6H 1A8.

Netrukus Irena Lukoševičienė, vicepirm. kultūriniais reikalams, išsiuntinė kraštams anketą, kurioje ištirs kraštų pajėgumus bei pageidavimus kultūrinėje srityje.

PLB kultūrinės srities komisiją kol kas įeina Aldona Lingertaitienė iš Bostono (specifiškai jaunų šeimų reikalams), Gražina Ignaitytė ir Ramunė Jonaitienė iš Toronte ir visų kraštų valdybų nariai kultūriniais reikalams.

Dr. V. Dambra ruošia kraštams medžiagą, naudotiną minint Molotovo-Ribbentropo pakto sukaktį.

A. Gureckas ruošia PLB ryšininkams su kitataučiais veiklos gaires. Vystomi kontaktai per BATUN į Jungtines Tautas. Talkino JAV LB paruošiant JAV Valstybės departamentui projektą Vilniaus klausimu.

Gabija

DRAUGAS, trečiadienis, 1988 m. lapkričio 30 d.

5

Mylimai Sesutei

A.†A.

JOANAI LEONAVIČIENEI

Lietuvoje mirus, brolių dr. PRANĄ SUTKŲ, žmoną ADA ir visą šeimą nuoširdžiai užjaučiame ir jungiamės maldoje.

K. Gobienė ir šeima
F. J. Jasinevičiai ir šeima
L. Slabokienė

DVIEJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

RAMINTA PRAPUOLENIENĖ
IZOKAITYTĖ

Amžinybėn iškeliavo 1986 m. gruodžio mėn. 2 d. Prašome draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Ramintą savo maldose.

Giliai tebeliūdi: sūnūs Jonas ir Tomas, motina ir kiti giminės.

Į Amžinybę iškeliavus

A.†A.

JUOZUI FABIJONUI

guodžiame liūdesy likusią našlę STASĘ, mūsų draugijos mielą narę, ir visus velionio artimuosius.

Lietuvos Dukterų Draugija

A.†A.

KOSTUI MILAŠIUI

Lietuvoje mirus, seserims SOFIJAI ČINČIENEI ir GENOVAITEI ANKIENEI bei jų šeimoms reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdimė.

Janina, Henrikas ir Zenonas

Mylimam Tėvui

A.†A.

teisnininkui ALEKSUI DABŠIUI

mirus, liūdinį sūnų RIMTAUTĄ, anūkus ir visus artimuosius užjaučiame ir kartu liūdimė.

F. J. Jasinevičiai ir šeima
K. Gobienė ir šeima
L. Slabokienė

A.†A.

JUOZUI FABIJONUI

mirus, jo žmonai mielai STASEI, dukrai VANDAI ŠLIUPIENEI, sūnui ROMUI su šeimomis reiškiamė gilią užuojautą.

Ona ir Zenonas Tamošauskai

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGO PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

V A N C E

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. 652-5245

Lietuviai esame vis —
Lietuvių Fonde ar esi?

LIETUVIŲ FONDAS **LITHUANIAN FOUNDATION**

3001 WEST 59TH STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629
PHONE: (312) 471-3900
U.S.A.

Santrumpos: atm. įn. = atminimo įnašas, pavarde po dvitaškio = aukotojas, im. = įmokėjo, atst. = atstovauja, asm. = asmuo, suma po pavardės = įnašų iš viso.

1988 m. rugėjo mėn.

2 x \$5 Banėnas Amelija, \$1,605; Vaitkevičius Stasys, \$150.
2 x \$25 Daukantas Bladas ir Zuzana, \$425; Kiršonis Vilija, \$210.

1 x \$45 Sirtautas Vladas atm.: St. Butkaus Šaulių kuopa \$25 ir 1 kt. asm.: \$145.

4 x \$50 Grikinienė Konstancija atm. įn.: Grikinas T., \$540; Lietuvių Padėkos Paminklo fondas: Alf. Kulpas, \$5,450; Skirpstūnas Antanas atm. įn.: Slavinskas E. ir I., \$300; Slavinskas Steponas ir Stefanija atm. įn.: Slavinskas E. ir I., \$200.

1 x \$60 Navickas Peter, \$210.

12 x \$100 Černius Kazys ir Filomena, \$3,100; Černius Rimas, \$1,200; Čizikas Balys atm. įn.: Čizikaitė Bronė, \$1,700; Jasas Adomas ir Zuzana (mirus), \$354; Juzelskis Antanas ir Stasė, \$800; Karoblis dr. Vytautas ir Antanina, \$7,500; Linkus Kazys ir Meta, \$1,200; Maziliauskas Stasys, \$100; Pocius Kazimieras ir Elena, \$100; Prunskis Jonas ir Vanda, \$1,300; Vaitkus Andrius ir Marija, \$2,400; Valaitis Aušrinė, \$450.

1 x \$180 Pocius Antanas ir Birutė, \$680.

9 x \$200 Lietuvių Padėkos Paminklo fondas: Staras John, \$5,650; Norvilas Povilas ir Ona, \$800; Pranskevičius Antanas, Pranskevičius Augustinas ir Genovaitė (mirusi), Pranskevičius Juozas atm. įn., Pranskevičius Kazimieras atm. įn., Pranskevičius Stasys atm. įn.: im. po \$200 Pranskevičius Augustinas ir Marija; Valaitis dr. Jonas ir Joana, \$4,700; Žvirždis Zita ir Bronius (miręs), \$1,000.

1 x \$282 Urbutis Kestutis Antanas atm. įn.: Urbutis Pranas \$100, Paulius Leonas \$72, Šilėnas Viktoras \$35, Jokūbauskas Jonas \$25, Mazeika Vacys \$25, Strazdas Zigmas \$25, \$282.

1 x \$455 Ribinskienė Ona atm. įn.: Rugienius J. ir V. \$100, Kutkus V. ir E. \$50, Rugienius L. ir A. \$50, Balynas P. ir V. \$30, Leparskas R. \$25, Zaporackas Y. ir A. \$25 ir 13 kt. asm., \$655.

1 x \$500 Žitkus Pranas atm. 1-mų mirties metinių proga: Janina Žitkienė, \$900.

2 x \$1,000 Franciscan Fathers Monastery atst. kun. J. Gailiusis, OFM, \$3,050; Materas Juozas, \$2,200.

1 x \$2,000 Maleta Akvilija testamentinis palikimas, \$2,200.

1 x \$2,500 Griežė-Jurgelevičius Stasys ir Barbora (mirusi), \$9,000.

Iš viso \$11,282.00.

1988 m. spalio mėn.

2 x \$5 Alkevičienė Marija, \$10; Brasiskis Olga, \$5.

8 x \$10 Balčius Jonas, \$20; Bigelis Ramūnas, \$10; Gaška G. ir R., \$10; Kiukys Vac. \$20; Mazeika A., \$15; Sadonis E. ir R. \$20; Sved D., \$20; Wolff V. ir W., \$185.

3 x \$20 Keblinkienė Kunegunda atm., \$720; Kizlauskas K. \$20; Palionienė S., \$20.

3 x \$25 Garbus Richard, \$25; Klossis Walter, \$35; Steponaitis kun. J., \$25.

Midland Federal
Savings and Loan Association

70 metų aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2657 WEST 69TH STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

APLINK MUS

x Vysk. Pauliaus Baltakio, OFM, įstaiga išleido „Vyskupo informacija“ Nr. 1, kurioje rašo pats vyskupas apie sielovados tarybą ir visų atsakomybę del pastoracijos. Taip pat duodamas sąrašas komitetų, kurį sudaro vyskupas pastoracijai, ir primenamas jo pavaduotojas kun. Antanas Saulaitis, SJ, reikalų vedėja ses. Ignė Marijošūtė.

x Jaunimo centras bus pasirošęs ir pasipuošęs mielių svečių priėmimui. Jaunimo centro metiniam banketui stalai jau beveik visi rezervuoti, norintieji patekti galėtų laimėti bandyti, skambindami į Jaunimo centrą. Jaunimo centro valdyba džiaugiasi ir dėkoja, kad turi tiek daug draugų ir rėmėjų. Šia proga dar kartą primena, kad laimėjimų šakneles reikia grąžinti prieš banketą.

x Lietuvos pensininkų sąjungos narių susirinkimas bus gruodžio 8 d., ketvirtadienį, 1 val. p.p. Šaulių namuose. Advokatas Algirdas Ostis kalbės vyresnio amžiaus asmenų rūpinimo testamentiniais klausimais, Stasys Žilvičius parodys skaidres iš savo kelionių po ok. Lietuvą. Bus pranešimai ir po to užkandžiai.

x Gruodžio 1 d. atidarama įstaiga – siuntiniai į Lietuvą. Video, stereo magnetofonai ir kitos pakeičiamos prekės. Tiesioginis ryšys su „dolerinėmis“ krautuviomis Lietuvoje. Galima užsakyti automobilius arba kitas prekes. Pinigai saugiai siunčiami per banką. Sudaromi iškvietimai, siunčiama kargo. Transpak, 2655 W. 69 St., Chicago, IL 60629. Įstaigos darbo valandos: 12-6 v.v. kasdien, šeštą 10 v.v.-4 p.p. arba susitarus. Vėdejas Romas Pukštys. Tel. 312-436-7772, namų – 430-4145.

(sk.) x Šlūtų PATRIA, 2638 W. 71 St., turi didelį pasirinkimą įvairių dovanų. Esame vienintelė lietuviška parduotuvė, kurioje rasite video-audio magnetofonų, televizorių, siuvimo mašinų ir kitų namams reikalingų aparatų, kurie tinka naudoti Lietuvoje. Profesionalus patarnavimas, visos prekės patikrinamos ir pademonstruojamos prieš parduodant. Siunčiame ir į kitus miestus. Skambinti „collect“ 312-778-2100.

(sk.) ADVOKATAS ALGIRDAS R. OSTIS 201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2 Hinsdale, IL 60521 Tel. 325-3157 Valandos pagal susitarimą

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS 2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629 Tel. – 776-5162 14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441 Tel. 460-4866 Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis 6247 S. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629 Tel. – 776-8700 Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas 2501 W. 69th Street Chicago, IL 60629 Tel. 778-0800 Kasdien 9-6 val. vak. Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą.

x Ateitininkų partizano Daumanto kuopos susirinkimas bus sekmadienį, gruodžio 4 d., 12:30 v. p.p. Ateitininkų namuose Lemonte. Visi kuopos nariai prašomi atsivežti dovanėles (po dvi spalvavimo knygeles ir spalvas arba kreidas) ir naudotus rūbėlius neturtingiesiems vaikuciems.

x „Apsilankymas Gestapo archyve Vokietijoje“ – dr. Adolfo Damušio paskaita šį penktadienį, gruodžio 2 d., 7 val. Jaunimo centro kavinėje. Tai bus vakaronė, kurią rengia Lituanistikos tyrimo ir studijų centras. Visi kviečiami dalyvauti, nes labai įdomi paskaita.

x Marijos Nekalto Prasi-dėjimo šventėje ketvirtadienį, gruodžio 8 d., rožinis ir šv. Mišios bus 6:30 val. vak. Jėzuitų koplyčioje. Po šv. Mišių bus pokalbis apie pasirošimą Jėzaus gimimui. Visi kviečiami dalyvauti.

x Dr. Leonas ir dr. Dalia Šulai, anksčiau gyvenę Chicagoje, dabar įsikūrę Portage, Wisc., kur darbuojasi kaip gydytojai, susilaukė naujų svečių iš tėvynės. Šį kartą pas juos svečiuojasi Dalios tėvai Anelė ir Algirdas Digriai iš Vilkaviškio. Svečiai Amerikoje žada pavišėti ilgesnį laiką.

x Akt. Vincas Dovydaitis vaidins Jogailą A. Kairio dramoje „Krikšto vanduo“ gruodžio 10 ir 11 dienomis Jaunimo centre Chicagoje. Stato Los Angeles Dramos sambūris. Vincas Dovydaitis yra šio sambūrio valdybos pirmininkas.

x DRAUGO administracijoje galima įsigyti atvežtų iš Lietuvos sidabrinių medaliukų su sidabrinėmis grandinėlėmis. Kaina 25.00 dol. Tai graži dovana kiekvienam.

(sk.) x Telegramų ir laiškų pavyzdžių Lietuvos reikalui JAV prezidentui ir naujai išrinktam prez. G. Bush galima gauti Amerikos Lietuvos Tarybos būstinėje, 2606 W. 63rd St. darbo val. 9 ryto – 2 v. p.p. Tel. 778-6900. Gyvenantieji ne Chicagoje kreipkitės į vietos ALTO skyrius.

(sk.) x ALIAS Chicagos skyriaus narių susirinkimas įvyks š.m. gruodžio 2 d., penktadienį, 7:30 v.v., Balzeko Lietuvos Kultūros Muziejuje, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL (tel. 582-6500). Bus trumpas pranešimas organizaciniais reikalais ir pasidalinimas nuomonėmis ir idėjomis. Kol A. Vitkus papasakos apie savo kelionę po Afriką, pajavindamas kalbą skaidrėmis. Susirinkimas baigsis kukliomis vaišėmis, kalėdine nuotaika besidalinant su kolegomis ir svečiais. Iki malonaus pasimatymo!

Skyriaus Valdyba (sk.)

x VIII-sios Tautinių Šokių šventės vaizdajuostė galima gauti pas J. Pleinį, Hamiltone. Labai puikiai padaryta vaizdajuostė, 1:45 val. ilgio. Kanadoje ji kainuoja 53 dol., JAV 54 dol. Taip pat galima gauti vaizdajuostes, kurios tinka Lietuvoje, Suvalkų Trikampyje, Australijoje, Pietų Amerikoje ir V. Vokietijoje. Jų kaina su persiuntimu yra 70 dol. Užsakant reikia pažymėti, į kurį kraštą vaizdajuostė bus siunčiama. Be to, dar galima gauti VIII-sios Tautinių Šokių šventės leidinį. Leidinio kaina su persiuntimu tik 8 dol. Rašyti čekius ar pinigines perlaides: Šventės Video, c/o J. Pleinys, 84 Balsam Ave., S., Hamilton, Ont. L8M 3B3, Canada. Gavus užsakymą su pinigais, oro paštu bus pasiųsta vaizdajuostė ar leidinys.

(sk.)

x „Draugą“ pavėluotai gaunantieji turi paštui įteikti skundą dėl laikraščio pavėluoto pristatymo, atnešto netvarkingai ar suplėšyto. Reikia paprašyti pašto įstaigoje U.S. Postal Form 4314-C, Consumer Service Card ir skundą surašyti ant tos kortelės. Jos dalinamos kiekvienoje pašto įstaigoje pagal „U.S. Postal Service Domestic Mail Manual“ – pašto vadovėlio „Section 114.1, Consumer Complaints“ paragrafą. Pagal šiuos įstatus pašto klientai, kurių skundai yra nepatenkinami vietiniame pašte, turi teisę apeliuoti, nusi-skundimus adresuojant: Consumer Advocate, USPS Headquarters, Washington, D.C., 20260.

x Laima Šulaitytė-Day režisuoja V. Mykaloičio-Putino 4 veiksmų dramą „Daktaras Gervydas“. Ją statys Chicagos „Vaidilutės“ teatras. Premjera numatoma 1989 m. ankstyvą pavasarį. Šis veiklas dar niekur nebuvo parodytas.

x Steponas G. Juška, gyvenantis Orland Parke, kelerius metus dirbęs Šv. Kazimiero lietuvių kapinių įstaigoje, Chicagos arkivyskupijos Kapų administracijos paskutiniu metu perkeltas į Šv. Mykolo kapinių įstaigą Palatine, Ill., kapinių administratoriaus asistento pareigoms. Stepono G. Juškos paaugstinimu ir naujos tarnybos pradžia sveikina visi artimieji ir linki sėkmės naujoje tarnyboje.

x Lauksėdžio bažnyčioje gedulingos Mišios – video filmas Alvido pažmonyje Lietuvoje sodyboje šį sekmadienį nuo 2 v. p.p. Dalyvauja kun. Juozas Juozavičius. Gail. sešers Elenos Peržinskienės pranešimas apie sveikatą maistą. Kraujospūdis matavimas ir gydytojo patarimai sveikatos reikalu. Išduodami kraujo tyrimui lapeliai. Alvido gėrybėmis pasi-vašinimas. Visi laukiami. Visiems įėjimas laisvas.

x Patikslinimas. Siunčiant telegramas Western Union telefonas yra: 1-800-325-6000. Siunčiant laiškus sen. Paul Simon ar sen. Alan Dixon adresuotas toks; vardas, pavardė, U.S. Senate, Washington, D.C. 20515. Siunčiant laiškus kongresmanams Russo ar Lipinski adresas; Vardas, pavardė, U.S. House of Representatives, Washington, D.C. 20515.

x Henry A. Bajelis iš Los Angeles, Cal., mūsų bendradarbis, jau ne kartą „Draugą“ yra parėmęs didesne auka. Šį kartą vėl atsiumtė, kad dienraštis stiprėtų, visą šimtą. Nuosirdus ačiū.

x LST Korp! neo-Lithuania ruošia Profesijų Konferenciją 1989 m. sausio 13-15 d. Olympia Resort, Wis. Konferencija taikoma lietuviams studentams. Registruotis iki gruodžio 9 d. pas A. Gulbiniene, tel. 312-448-8641.

(sk.) x Vyresnio amžiaus pora gyvenanti Marquette Parke ieško žmogaus, kuris galėtų gyventi kartu, arba juos kasdien lankyti ir padėti įvairiuose kasdienybės reikaluose. Skambinti 471-2249.

(sk.) x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX FIRST, Rimas Stankus, tel. 361-5950 arba 636-6169.

(sk.) x Darome nuotraukas pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787.

(sk.)

Redaguoja J. Placius. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

AR TU JAUTI

Ar tu jauti, kad jau vėjelis kyla? Sujudo jau lapeliai ant šakos... Jau tuoj nutrauks paukšteliai nykią tylą giedos.

Išauš aušra skaistumo neregėto. Sugrįšim mes su saulės spinduliais. Užtraukim dainą, sieloje sudėtą. Į darbą žengsim mes visais keliais. Ir kelsies tu, kaip Lozorius kad kėlės Iš savo kapo, vėl stipri, gyva. Visur klestės, visur žydės tau gėlės, Padangę puoš trispalvė vėliava. Viktorija Šmaizienė

MELAGIO NUOTYKIS

Vieną kartą gyveno berniukas vardu Jonas. Vieną dieną jis išėjo iš mokyklos, o kišenėje turėjo pinigų. Jono mama jam liepė nupirkti pieno ir duonos krautuveje. Jonas nuėjo į krautu- vę ir nupirko, ką mama norėjo. Tada jis nuėjo į krautu- vę, kur buvo vien saldainiai ir galvojo, kad mama nežinos, jei jis nupirks tik vieną gabalą šokolado. Mamai jis pasakys, kad buvo daug takų. Tada Jonas grįžo namo. „Labas, Jonuk, kaip tau buvo mokykloje? O kur mano duona ir pienas?“ paklausė mama. „Čia – atsakė Jonas“. „Kur mano pinigai? Aš daviau 5 dol. Kur mano graža? Kiek buvo tik už duoną ir pieną?“ Jonas bandė išsisukinėti. „Jonuk, pasakyk man teisybę. Jeigu meluosi – nubausiu“. „Taip, aš nupirkau saldainių ir tau melavau. Atsi- prašau, mama“. Nuo to karto Jonas daugiau nemelavo.

Kristina Barauskaitė, Marquette Parko lit. m-los 6 sk. mokinė

LAPKRČIO 23-ČIOJI

Mes kasmet prisimename lap- kričio 23 dieną. Tai Lietuvos kariuomenės atskirumo diena. Šiais 1988 metais suėjo jau 70 metų.

1918 m. lapkričio 23 d. Pir- masis krašto apsaugos minis- teris (A. Voldemaras) pasirašė pirmąją įsakymą kariuomenei. Nepriklausomybė dar reikėjo iškovoti. Prieš tada buvo daug: bolševikai, lenkai, vokiečiai, vė- liau bermontininkai. Jie visi no- rėjo paversti Lietuvą. Lietuviai narsiai kovojo, kol apgynė paskelbtą nepriklausomybę. Pirmasis kareivis, žuvęs už Lietuvą, buvo Povilas Lukšys. Jis žuvo kovodamas su bolševikais prie Kėdainių 1919 m. vasario 7 d. Pirmasis kari- ninkas žuvęs nuo priešų kulkos buvo Antanas Juozapavičius. Jis buvo pulko vadas, žuvo ant Alytaus tilto vasario 13 d. 1919 m. kovo 28 d. pirmą kartą su- dunda Lietuvos patranka. Pir- mąjį šūvį paleidžia savanoris klierikas Lumbis. Šovinis pataiko į Deltuvos kleboniją. Ten buvo įsikūręs bolševikų štabas. Jie tuoj pabėgo iš tų apylinkių.

Per visas nepriklausomybės kovas žuvo apie 1,500 narsių kovotojų. Sužeistųjų buvo arti 2,700. Visų priešų Lietuva ne- galėjo nugalėti. Lenkai klas- tingai pagrobė sostinę Vilnių ir dalį Lietuvos žemių. Tačiau

Nors Lietuva yra rusų pa- vergta, lietuviai jiems nepasi- duoda. Jie laikosi savo tautybės, kultūros ir kalbos. Lietuvoje dar yra daug tvirtos valios pasi- priešinti okupantui.

Spaudos draudimo laikais lietuviai slapta spausdino ir platino knygas. Dabartinėje Lie- tuvoje irgi slapta leidžiami įvairūs pogrindžio raštai. Daug tų leidinių slapta išsiunčiami į užsienį. Ten rašoma, kas vyksta Lietuvoje dabartinėmis sąlygo- mis: aprašomos naujienos, pasi- priešinimo aktai, bendros žmonių nuotaikos. Taip pat lietuvių kalba spausdinami keli slapti laik- raščiai. Jie nesiuočiama iš Lie- tuvos, bet platinami visoje Lie- tuvoje. Ten rašoma ką jie veikia ir ką jaučia. Šitokia informacija yra svarbiausia moraleine at- rama. Tiesa, okupuotoje Lietuvoje mokyklose mokymas vyksta lie- tuvių kalba. Istorijos mokymas yra suvaržytas. Todėl tėveliai namuose supažindina savo vaikus su Lietuvos praeitimi. Pasakojama jiems kaip buvo nepriklausomybės metais. Tų tėvų vaikai visa tai perduoda

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicagos skyriaus

Piešė Ada Valaitytė Marquette Parko lit. m-los 1 sk. mokinė

liarinė meška. Vienintelė vieta statyti namą, kurio visos sienos nukreiptos į pietų pusę, yra Šiaurės polius, nes iš čia visos kryptys eina į pietus.

GALVOSŪKIO NR. 24 ATSAKYMAS

Tas garsusis Faraonų švytu- rys buvo pastatytas Aleksand- rijos mieste, kuris tais laikais buvo graikų sostinė Egipte.

GALVOSŪKIS NR. 41

(Žiūrėkite piešinėlį)

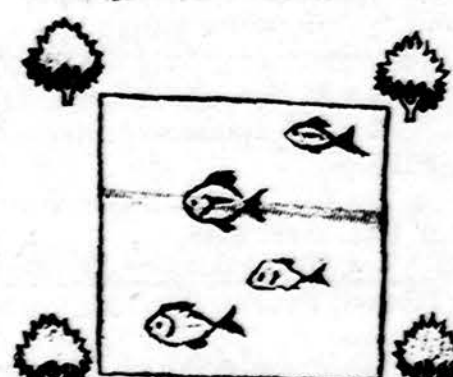
Kurias nupieštų daiktų dalis judina vėjas? (5 t.)

GALVOSŪKIS NR. 42

Paskaitą literatūros, atsaky- kite į šiuos klausimus: 1. Keli ledynų periodai buvo Šiaurės Amerikos dalyje? 2. Kada kiek- vienas periodas prasidėjo? 3. Kodėl ledynai aplojo Šiaurės Amerikos ir Europos dalį? 4. Kada paskutiniojo periodo ledynai pradėjo tirpti? 5. Ar dabar kur nors yra ledynų? Už pilnesnį ir išsamesnį šių klausimų atsakymą gausite 10 taškų, už trumpesnį atsakymą – tik 5 taškus.

GALVOSŪKIS NR. 43

(Žiūrėkite piešinėlį)

Vienas žmogus turi savo sode vandens baseiną. Prie jo kampų vandens arti auga medžiai. Šeimininkas nori baseiną padi- dinti dvigubai. Kaip jis gali tai padaryti nenukirsdamas me- džių?

GALVOSŪKIS NR. 44

(Žiūrėkite piešinį)

Sujungę taškus sužinosite, kas yra nupiešta. Parašykite pa- vadinimą. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 45

Kuri artimiausia kaimynė (valstybė) Jungtinių Amerikos Valstybių be Kanados ir Meks- kos? (5 taškai)

savo vaikams. Sitaip darant, nepažįdama Lietuvos istorija ir kultūra. Panašiai žmonės neu- miršta savo kalbos, stengda- miesi kalbėti ir skaityti lie- tuviškai.

Kad ir kaip labai rusai mėgina surusinti Lietuvą, jiems niekada nepasiseks, nes yra la- bai daug lietuvių, ginančių savo tautybę.

Svarbiausia, lietuvių širdyse tebeliepsnoja meilė Lietuvai, ir ji niekada neužges. Lietuviai visada mylės savo karštą ir visokiais būdais stengsis išlikti lietuviškai. Amžinoji kova dėl lietuvių bus gyva lietuvių šir- dyse, protuose, sielose. Lietuviai stos už tėvynę iki mirties.

Tara Barauskaitė, Los Angeles Šv. Kazimiero lit. m-los 10 sk. mokinė. („Pėdsakai“)

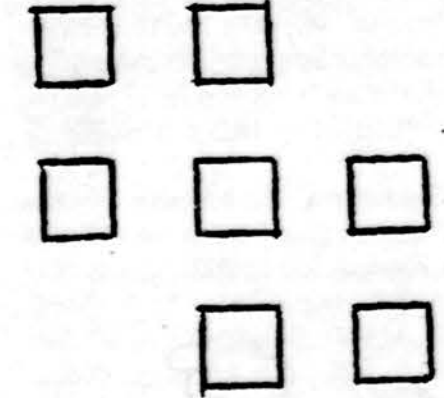
LITUVIŲ TAUTOSAKA

Kai atvažiuos Lopetinskas su Grabinsku, tada žensysios (ap- sivesiu). Mirtis (Sėduva). Kas galvoj, tas kalboj. (Ylakiai). Nei penki, nei devyni (kvailumas). Kalba – kaip skalbtė skalbia. (Plepusas). Švelnus – nors už ančio dėk. (Pušalotas).

Nei šioks, nei toks, kaip ger- vės vaiks. (Netinkamas). Svetimio girioj didesnis gar- sas. (Bailumas).

GALVOSŪKIO NR. 21 ATSAKYMAS

Žiūrėkite brėžinėli.

GALVOSŪKIO NR. 22 ATSAKYMAS

Raide A pažymėtas piešinėlis vaizduoja Balkašo ežerą Azijo- je, o raidė B Kubos sala netoli JAV krantų. Kubą valdo komu- nistas diktatorius Castro, kuris leidžia sovietams turėti karinę bazę.

GALVOSŪKIO NR. 23 ATSAKYMAS

Meška, kuri baladoja į namo duris, turėjo būti baltoji po-